

जं० ४८६४ = ४८६५

"क" वीरचंद्रकाव्यः "ख" मुकुटमाला

कर्ता - x

पत्रसंख्या - २३ पत्राणि x" सं०

विषयः लंछनम्

क वीरचूडामणिः पद्मादृशपरलोना २०

ख मुण्डमाला ३

घटद्वय — घटद्वय

मसतमनुजय
पसियव

सर्वपापमेकः समभवति शेषः कथमहो कथमवादी नामनियतगतिं कथयसे जनो वाक्यं तत्र कथमभविता बोधमरतां गुरुणां नाया ना
५ रामिददिशता ह ह ह ह
विशदकरा मंतः कामाः केलि मेल कमल मुकुल भासः सायकारेण जुल्ये विगलितपरिपाकः कोमला लापकल्य मनसिवचनिसारके
नव धूतिवाले १ पंचीकृती पगुशाना विगुरणोपमं न संधातिता धितनुता गतवर्ष्मकेरा संरोधिता धितालिनेः खिर निलोपमेयेः फाता
पालेयं नवसाधुनीर सररी के नामकानिर्मिता वेयः किंत्व निहिवद्री न विधो शारीरका लोवकः वृद्धेनाहमने कसाररसक किं मां मुधा
येंवस नाहं वचनकातरा पुरा सखेरेवेदापला दक्रिया म ह मुंमं वपरिवं वलु वेलं वरतां नपरिवारयसित्वं कोयमनसमयः प
रिंमे विग्रहा कलसारमदो न विहीने ॥ धाम मुसी काविगोपवधविलास वतुरा कामाभित प्रासनी स्वीयाहं कथमस्य पूराश
शिनः साहं कृतासंभजे शेषवंपरिमश्यमान सवने कृते कविता सती प्राहं मरिणमंदिरे सस्विमहत्ता कायवादे भयम ध
लीति मंगल वासरं नवमया ल ध्वं कथविदला लोयं तदं मन दशा न पुरी संभावतायां मुधा श्मवरा तिलस्मगो न सहि
तेश्वीरामवंदे पुनः शेषां शोतन मस्तुता जनकजा दध्पो विरंचेत्तस्मि ६ समायाते कान्त कथमपि च्यवकलेन न
हनाय कथा मिदेशानां श्रुतिरजन नई जत वाती तलो ना वली ना कलेह कुपितस्मो पियत्त
मसपलिन पाव्यादिमहमनवता वद सरा र

रस

वीरचंद्रमणीपुस्तक सं ३

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ असंख्यातारिणी काली असंख्यातारपंचमी असंख्यात्रिपुरावालासंख्यादिलोचना १ वीररुद्राग्रिगवक्षेमहानीलव्याक्रमं अनेनक्रम
 योगेनतराशीध्रुवलप्रदा २ साधकः पानरुत्यायसंस्मरेदुत्तमादरात् महावीरगुहं ध्यात्वाः यवाम्बुधिगुहंक्रमं ३ पंचोयवारैः संस्मर्यवीरभद्रंक्रमे
 रानु नीलांबरनीलविलेययुक्तं संस्वादिभूषितननुं गुहं तं दिनेत्रं वामो कपीठस्थितनीलशक्तिं वंशमिवीरं कटराणिधानम् ४ परां नु देवता ध्यात्वा
 हृदये नीलकंठरीं त्वर्वा नीलविशालासीं पंचमुद्राविभूषितां ५ कपालकटकाहस्तां खड्गं दीवरधारिणीं व्यालमालाजटां रजं कीनोन्नतपयोध
 रां ६ नवयौवनसंयत्नां मदधूरिनीललोचनां एवं ध्यात्वा महादेवीं सर्वज्ञः साधको भवेत् ७ वीरहंससमाविद्यासंकल्पकारयेदुधः हं
 सारव्यसाधनं वरपे मंत्रिणां हितकाम्यया ८ यस्य विज्ञानमात्रेणा सर्वतोभुविजयते हं सान्मिको भगवती जीवो जपति सर्वदा ९ अस्याः स्मरण
 मात्रेण जीवमुक्तो भवेन्नरः ऋषिहंसः समाख्यातः परमहंसश्च सर्वदा १० अथ कंदो गायत्री विनियोगे योगसिद्धये सर्वात्मने बह्वेदिव सोमात्म
 ने शिरस्तथा ११ निरंजनं शिखाज्योतिर्निराभास्तथा परे अथ कनेत्रयो र्यस्य अनंतरास्त्रे यद्वै न्यसेत् १२ एवं मासविधि कृत्वा गतोणादौ स
 मर्पयेत् षड्शतानि गणेशस्य षड्सहस्रं प्रजापतेः १३ षड्सहस्रं गदापातोः षड्सहस्रं पिनाकिनः सहस्रमात्मने वैवसहस्रं परमात्मने १४
 सहस्रं गुरवे वैवसंकल्पो यं यथाविधिः रक्तवर्णं गतो शंखमूलाधारे वतुर्दले १५ वादिवेदसमायुक्ते षड्शतं वसमर्पयेत् स्वाधिष्ठानं वि
 दुमाभं त्वक्कोरां वादिषड्क्रम १६ सविभ्रावसमायुक्ते ब्रह्मणो वसमर्पयेत् विद्युत्पुंजप्रभातं च दलं प्रतिदृशात्तरम् १७ लक्ष्मीनारा
 पतो वंदे षड्सहस्रं निवेदयेत् महानीलप्रभाते च काही द्वादशपत्रके १८ उमामहेश्वरो वंदे षड्सहस्रं समर्पयेत् विभुद्रुक्षुवरो वकलाप

शिवः

त्रेत्यरात्र्यसेत् १८ प्राणाशक्त्यात्मनो वंदे सहस्रं वसमर्पयेत् आज्ञायां विष्णुदाभायां शुभ्रोदसौ विवर्तयेत् २० परमात्मनि परमशक्तौ सहस्रं
 वसमर्पयेत् समुद्रमेव लेदेवि यवतस्तनमण्डले २१ विष्णुपत्निनमस्तम्भप्रादसशेषमस्वमे चरणाधारयेदेवि आत्मसात्तानुसारकं २२ वा
 सशेषादिकं कृयाद्रस्मत्तानसमाचरेत् वीरासनोपविष्टस्तु वीरभस्मानुलेपनः २३ वीरंध्यात्वा महादेवि वीरमालां जपेदुधः अथोन्नर
 सहस्रं च वामहस्ते समर्पयेत् २४ षड्गुण्यवरासो हेकारयेदंतधावनं - पासं कुर्यान्महेशानि शक्तिं स्वांगे स्पृशेदुधः हावभावादिकं कुर्यात्
 त्तानकर्म समाचरेत् महावीरक्रमेणैव तर्पयेत् नीलसरस्वतीं विमर्त्तितर्पयेदेवि श्रेष्ठेभ्यः मनीषीदुरां अहंपदं समुच्चार्य तर्पयामिन
 मस्तनः तारामेकजटां नीलांतर्प्ययेत्तदनंतरं आचम्य विनयं देवि प्राणाया मवेयंततः गृहीत्वा वामहस्तेन त्रिवारमभिमन्त्रयेत् त्रिधा
 शिरसि संक्षोभ्य वज्रं तोयास्त्रनिक्षिपेत् विषद्विहं महेशानि तारां यदां सविंदुकं मायासकलमुच्चार्य गगनं वह्निसंयुतं अर्द्धं च द्रुसमा
 युक्तं वामनेत्रे विभूषितं हृत्पुंड्रं शरणाय आस्तये मंडलं देतकं तारां पदसमुच्चार्य हृदयांतं जलं क्षिपेत् अथ द्वादशधा वापिणा
 पत्रां वजपेदुधः वाग्भवं च समुच्चार्य एकजटां यो विभूहं ततस्त्रीं च समुच्चार्य नीलसरस्वत्ये धीमधी हृत्पुंड्रं च समुच्चार्य तन्मस्तारे
 प्रक्षेपेद्यात् जप्ता समर्प्य रां कुर्यादेवता वामहस्ते के इति वीररुद्रा मरौ प्रथमं यदलः महानीलक्रमं वरेये मंत्रिणां हितका
 म्यया यत्पवि तानमात्रेण साधकः खेचरो भवेत् आम्नाय चक्रमेदेन साधयेत्साधकोत्तमः पर्वपश्चिमयाम्यं च उत्तरं च तदुत्त
 रं शाक्तं शैवं गुरुं शौरं वैष्णवं चाप्यनुक्रमान् पूर्वाच्चाये महादेवीं श्रीमत्रिपुरसंदरी गारापत्यंतया शौरं वैष्णवं दक्षिणां क्रमात्

रोद्राश्रमे रवाः शैवाः पश्चिमासीनलोचने उत्तराश्रायकस्यासि उत्तरा उगातिनारिणी उद्राश्राये महाविपाशां भूवी
 शर्मरायिनी पंचप्रेतासनाभेद पंचवक्त्रं महेश्वरं अधोरंकाकिनीयाम्य पूजयेत्तदनंतरं चैतन्यभैरवीं दे
 वीं सद्योजातं च पश्चिमे ऊर्वे भैरवं नाम वामदेवं सौम्ये रं उत्तरे पूजयेत्पश्चाद्दिशान्याधोरभैरवीम् आ
 श्रायक्रमभेदेन पूजयेत्साधकोत्तमः गांधर्वक्रमयोगेन भैरवीः पंचपूजयेत् पंचप्रेतासनारोहे त्रिपुरापरमेश्वरी शु
 क्स्फाटिकशवारोहे तारिणी लोके तारिणी क्रमसंकेतकं चैव क्रियासंकेतकं तथा यंत्रसंकेतनं चैव पूजासंकेतमेव
 च पुष्पसंकेतकं चैव शक्तिसंकेतकं तथा गुरुसंकेतकं चैव कलानारविशेषतः विनासंकेतनं देविसिद्धिरोधश्च जा
 यते नीलक्रमे वरारोहे नीलनीलप्रिया सदा अथरे देवतामंत्रे सिद्धिरोधश्च जायते भरुमस्नानं प्रकुर्वीत शक्त्या लोकन
 के सदा वज्रपुष्पाकिंते यंत्रं वज्रपुष्पेण पूजयेत् किं वा दैन्यं परित्यज्य साधयेत्साधकोत्तमः यंत्रसंकेतकं देविमूल
 यंत्रं प्रपूजयेत् पूजाकाले विशेषेण तस्मै हृदि नामना अन्यगंधं परित्यज्य चंदनं रक्तचंदनं रक्तपुष्पैः समभ्यर्च्य वि
 त्पत्राणि वर्जयेत् तुलसीमालां धात्रीं मन्त्रयत्नेन वर्जयेत् शक्तिविनापि देवेशि जपहोमादितर्पणं ध्यानं पूजादि
 कं सर्वं सिद्धिरोधश्च जायते पेष्टिपुष्पादिकं द्रव्यं श्रुतं द्रव्यं परित्यजेत् पूजयेद्दशद्रुमाणि श्रुतोद्भवविशेषतः एका

वे
 शिवः

नेवतप्यारगपचर्वनेवचतुःपथे श्मशानेववसेनित्यमेतदीरस्पलक्षणां श्रोधीरोदयालुश्चाकोधहीनोजितेन्द्रियः धर्मकर्म
 रतो नित्यमेतदीरस्पलक्षणां श्म शहिंस्रः शास्त्रवेत्तावलोककोधविवर्जितः मोहमायापरित्यागीएववीरुच्यते गुरुपंक्तिवि
 नादेविप्रजनंनिरर्थकं प्रजयेदुत्तराग्नौयगुरुमक्षोभ्यप्रजयेत् विनागंप्रजयेद्देविपारंपर्यक्रमेणाव वीरप्रजामहेशानिया
 मित्याः प्रहरेगते संस्थाप्यविधिवत्प्रजावीर्यात्रेष्टुतर्प्ययेत् तोयवासंयुक्कीर्तनसाम्पदनमाचरेत् नमस्तैत्पादरंमीनंशूल
 धेनैवभक्षयेत् नमस्तैत्तैलसंसिद्धं विवेचयेत्प्रवर्जयेत् तोयविष्णुमहातीव्रनशय्यातिमिरांतरे ननिंद्योगिनीचक्रंननिंद्या
 मलोचनाः गुरुभक्तिरतो नित्यंवीरप्रजापरायणाः परद्रव्यपरित्यागीपरदारान्परित्यजेत् पराववादिनिंदांचपरद्वेषंपरित्य
 जेत् गुरुद्रव्याभिलाषंवीरशक्त्याभिलाषता वसन्तिरोरेव भवन्तिब्रह्मराक्षसा संस्कारंरविनाप्रजाविनाप्रजांचमेष्टुनंसं
 स्कारंरविनामांसंरोरवंनरकंबुजेत् दिवानप्रजयेच्छक्तिंनपश्येद्दीर्गवरां विवस्त्रांप्रजयेद्वात्रोत्रिकोसोत्तुविशेषतः अ
 न्यत्रक्रमेदेशनिनृक्यांद्रव्यसंबन्धं श्यामायवक्रभेदंविशंकंनैवकारयेत् गुरुध्यानरतो नित्यंशप्रजापरायणाः गुरुमभ्य
 हिशेषेरात्रप्रांशक्तिंबुद्धयेत् इतिवीररुद्रामरोगोद्धतीयः पटलः अथदीक्षाप्रवक्ष्यामिमंत्रिसांहितकाम्यया यस्यविज्ञानमा
 नेसासाधकःस्वरोमवेत् शुद्धचित्तोदयालुश्चक्षुःश्रोत्रोवेदवारगः ऊलासाररतो नित्यंऊलाशास्त्रेप्रयोजकः शान्तःस्वाधीन

सर्वभो लोभमोहविवर्जितः क्रोधदंभपरित्यागी ललनार्चनतत्परः इदं कृत्वा संयुक्तः पूजयेद्गुरुमादरात् शिष्यः स्वाधीनमं
 नस्तो गुरुभक्तिपरायणः परदारपरद्रोहपरद्वयविवर्जितः दाता भोक्तविशेषेण वासनाभोगवर्जितः ब्रह्मकर्मरतो नित्यं शक्ति
 पूजापरायणः सतत्त्वभरा संपन्नः स शिष्यः स्वाधिकारवान् महावीरकमेरो वनदोषोनीलशारदे नासिद्धारि न तारावन
 राशिरुक्कशोधनं न क्रूरानधनं वक्रं न मास नियमं तथा न वसति धिक् सत्तया ज्योवारौ कुआर्किकौ मंडलं विधिवत् कृत्वा
 पनाकानील तोरणां नागभृलोकितं देवि कुर्यात्कुंडं चिकोराकं अर्द्धं दुयोनि कुंडं तथा आकुं च वचुलं च नुरसं महेशानिश्च
 यकोरां षडस्रकं मेखला योनि संयुक्तं कंठनाभिसल्लसतां दीक्षादर्वाग्महेशानिश्चक्रायेरां शुभे हनि समुहं नैदिने प्रा
 णे आवाह्य गुरुदेवता पादप्रच्छालनं कुर्यादभिवंद्य पुनः पुनः पूजयेन्मधुयर्कं राधास्नानास्वास्तिवाचयेत् देवस्य त्वा
 क्तरास्त्वेति पावमानैस्तथैव च लक्ष्मीस्तुतं तथा देवि रुद्रस्तुतं तथैव च रक्षोघ्नं तु विशेषेण राधास्नानास्वास्तिवाचयेत् वि
 नाचकालिका पूजां पुराणमोर्धस्वयां जलिः वाक्त्रमंडलमालिरव्य पूजयेद्दलितरुक् नवग्रहमखेशानिरुद्रपूजाविधान
 तः द्वितीये दिवसे शनिं कृत्वा पौर्वाहिकीं कुर्यात् भूतशुद्धितनः कुर्यात्पूजिष्याप्राणमेव च मानकान्ततयं कुर्यात्स्थितिं संहा
 रकः स्थितिः न्यासं कुर्यात् महेशानिकल्पोक्तं च विशेषतः प्राणायामादिकं कुर्यात्पूजिष्याप्राणमेव च मानकान्ततयं कुर्यात्स्थितिं संहा
 रकः स्थितिः न्यासं कुर्यात् महेशानिकल्पोक्तं च विशेषतः प्राणायामादिकं कुर्यात्पूजिष्याप्राणमेव च मानकान्ततयं कुर्यात्स्थितिं संहा

न्ययजमाने विधेयतः प्रारंभमंत्रदीक्षां वाहं करिष्यन्तीत्येव तत्रोदोक्तं संस्काराश्च दश एव कथ्यन्ते वीक्षरां मूल
 मंत्रेण शरेण प्रोक्षरां तथा तेनैव ताडनं दर्भैर्वर्मणा भुक्षरां मनं अस्त्रेण खाननं दौर्विहसंत्रेण प्रपूररां समीकरां मस्त्रेण वर्मरां
 सेरुनंतथा ऊर्ध्वं नंदे निमंत्रेण वर्मरां वनुमार्जनं तेनैव नप्येरां कुत्कलारूपं विचिंतयेत् त्रिभूलीकरां पश्चान्नमोमंत्रेण पूज
 येत् वज्रीकरां मस्त्रेण नमोमंत्रं समुच्चरेत् कुशेः पुस्तकरां देविकवर्तेनोपपाटनं परंतु विलिखिते रवाः हन्मंत्रेण उदाहताः
 वासुरापायाम्यमारम्प प्रागग्रानोदराग्रकः प्रागग्रैर्विष्णुविश्वेशशक्रासंपूजयेत् क्रमान् पूजयेद्बोदगग्रारो विरं वियमवृंद
 कान् तत्रोपरि षडशानिलिखेयं मनोहरं त्रिकोरां वैवस्वत्कोरां हनमव्यदलं लिखेत् नाररां प्रोक्षरां ऊर्ध्वं घोगवीठं सम
 र्वयेत् वागीश्वरीं मनुस्मातां नीलैर्दीवरसन्निभां वागीश्वरेण संपुक्तां उपचारैः पूजयेत् कुलस्त्रीं मन्मयेयाश्चाचार्या
 ग्रेषु दाययेत् आचार्यां वह्निसंस्पर्षक्यादाशं परित्यजेत् एकांशारं परित्यज्य नैऋत्यां दिशि देशिकः वीक्षरां दिशं
 त्वा रिऊर्ध्वं संस्कारमुत्तमं शौदर्यं दिव्यपावत्रि रश्मिं विचिंतयेत् वह्निमंत्रेण संयोज्य तारेण व्यभिमंत्रयेत् धेनुमुद्राम
 नीकृत्य अस्त्रेणारक्षयेत्ततः श्रवणं ध्यातुं त्रेणाहन्मंत्रेण प्रपूजयेत् नारा मुधार्य देवेशि षादक्षिरां पविधायिना शिववीजं समु
 धार्य देवाः धोमो विनिक्षिपेत् पश्चान्नेधुन देवोशी दद्यात्तन्मनादिकं सर्वोपचारैः संपूज्य वह्निं प्रज्वलयेत्ततः विष्णिं गलं

स मुखाय ह न युग्मं दहं पुनः पच युग्मं महेशानि सर्वज्ञात्तापयेति च वह्निजायां वदेत्यश्वात्पुज्वात्यध्वानमारभेत् अग्निं पु
 ज्वालिने वंदे जातवेदं हुताशनं सवर्णावर्णममलं समिद्धं विश्वतो मुखं न्यासं कुर्यान्महेशानि स्वदेहे रसना न्यसेत् हिरण्पागग
 नारक्ता रुक्मा वैवतुस्सुप्रभा बहु रूपा महेशानि अनिरक्ता न्येव च स्वाधर्मा वह्निं संयुक्ते वायुवीजं समुद्धरेत् वामकरां सिमायु
 क्तं विंदुना हविर्भूषितं एकैकं विन्यसेद्देवलिङ्गे या यो शिरस्तथा वक्त्रे धारोतथानेत्रे सर्वांगे च न्यसेत्ततः अथ न्यासं प्रकुर्यात्
 तस्य इङ्गानि समाचरेत् सहस्रांश्चिद्ये च हृद्देवि स्तुतिं पूर्णां शिरस्तथा उत्तिष्ठ युक्ता वशीर्धो कवचे धूमव्यापिनी सप्तजिह्वा य
 नेत्रं च अस्त्रिधुर्द्वयं न्यसेत् अथ मूर्तिं महेशानि न्यासं कुर्याद्वक्षराः न्यसेन्मूर्तिं महेशानि अग्रये जातवेदसे सप्तजिह्वा य
 दक्षिणां सेव्यं हव्यं वाहनं वामतः अष्टोदरं महेशानि दक्षिणोत्तरांगे न्यसेत् वामे वैध्वानरं न्यस्य कट्यां कोमारतेजसे विश्व
 मुरोति वामकट्यां सर्वदेवमुखं न्यसेत् असवेष्टि पुरस्कृत्य पश्चादासनं कल्पयेत् जलेन कृशयुक्तेन अभिसिंध्य परितरेत्
 पारधीं स्थापयेत्पश्चाद्देद्यादिशि विवर्जयेत् वस्त्रविष्णुमहादेवा न्यसेत्पारिधिक्रमात् ध्यात्वा वह्निं मयं देवि गंधादिभिः स
 मर्चयेत् अग्निं मंत्रं स मुखाय ह न्यसेत् जातवेदं वकारयेत् वैध्वानरं जातवेदं दहं वरुणं दहं पुनः लोहितास्यं देवपश्चात्सर्वकर्मणि साधय
 वह्निजायां वदेत्यश्वात्पुज्वात्पुनः वक्रोत्तरे जयेत्यश्वात्पुनः वक्रोत्तरे जयेत्यश्वात्पुनः वक्रोत्तरे जयेत्यश्वात्पुनः वक्रोत्तरे जयेत्यश्वात्पुनः

शिवः
 ४

धर्मः ससंज्ञकस्तथा सप्रयोजनः दिक्कालाश्रयसमन्वितः पर्यायैर्द्विक्रमोऽप्येव सक्तुस्त्वौवसमादाय प्रतप्याधोमुखोऽत्रिधा र्भे
 रागग्रामध्वस्तानि शोधयेत्तथैकैकपक्षकः प्राज्यस्थालीं समादाय सप्रैराशोक्षयेत्ततः तस्यामाज्यं विनिसिप्य चतुर्भिर्वीक्षणादि
 भिः एकैकं गारं विनिसिप्य वायवे विधिवत्ततः प्राज्यस्थालीं न संस्थाप्य नापनं वधयत्ततः र्भं युगलं वसं दीपमाज्ये सिप्या न लेप्ति
 पेत् पुनर्हृदयमंत्रेणार्पव्रीकरां मत्तं र्भं हृदयं नु प्रज्याल्य दृष्ट्वा गौर्विनिक्षिपेत् उद्योतनं प्रकुर्वीत स्थाप्युदासनसाधकः जलसं
 स्पर्शतं कुर्व्या कुंडे गारं विनिक्षिपेत् शृंगेष्वोपकुनिष्ठाभ्यामस्त्रमंत्रेणानिःक्षिपेत् एतदुत्पन्नं वैवसंस्कारविधिमुत्तमं नमोमंत्रं समुच्चा
 र्य कुशाभ्यां संमुखं क्षिपेत् र्भिसं प्रवर्तनं वैवसंस्काराभ्युत्कल्पयेत् प्रादेशमात्रं कुशयुग्मं धृतमधो विनिक्षिपेत् द्वौ भागौ च त
 प्यापहोभुक्तकृत्स्नौ वसंस्मरेत् वामभागे रजो देवि दक्षिणे पिंगलां स्मरेत् सधुरां मध्ये संचित्य होमं कुर्यात्सुसाधकः दक्षिणे
 वाममध्ये च श्राद्धतीलो वनत्रये शृंगेष्वेव तप्यालोमायागनीषोमाभ्यामाहुतिं बहिर्वक्त्रे महेशानि जुहुयात्सिद्धिं कुर्यादुती वक्त्रे
 स्यैव वसंचित्य वेदादिव्याहृतिं हरेत् गर्भाधानादिसंस्कारैः पुरावेनाष्टहुतैर्धृतैः ततश्चीं रजयेन्मन्त्री पश्चादात्मनियोजयेत् स
 मिद्धिः पंचभिर्जुहुयात्स्त्रलाग्रधनसंप्लुतैः शृंगमूर्तिमनुं पश्चादेकैकरसनाहुतिं चतुर्गृहीतमाज्यं च सक्तुस्त्वौ संपुटीकृतौ ॥
 निष्पन्नशिरिनोमंत्रेण शिखां ते जुहुयात्ततः विभज्य दशधा कृत्वा मंत्रराजं शाराधियं बहिर्ज्वालांतरं चित्य जुहुयादाहुतिं दंश
 तां गीसं धानं कुर्वीत शृंगमुख्याहुते ततः सांनमावरणं देवि जुहुयादेकैकमाहुतिं व्याहृतिं जुहुयाद्विब्रत्नाय रामतः परं पुनः

देशिकः प्राङ्मुखो भूत्वा उत्तरदेशतरो जनः भूतपुङ्गविकायेत्यंभृत्यं विष्वक्वित्तयेन निर्लेपनिर्मलेशुद्धमात्मानेतादिसा
मयं २३

मयं २३

प्रजापतिं कृत्वा मंत्रमावरोहः सह पुण्यांजलिं यदद्यात्पीठे परितः निवेशयेत् आधारेण समाहितं हृत् नैरेकां समाहितं वेत् यथाष्ट
 कलितं तस्य आत्मा कर्माकारेण सह वनुर्दीरवनुर्दीरवन्मां कितमनोहरं एवमेव समापुक्तं यंत्रं श्रीनारायणी मयं संविन्य तर्पयतीति
 कीमलाधारे वनुर्दीले स्फुरद्गणमयी मालाविकोरा नीलपद्मके संविन्य वधरो मंत्रं काला मात्रं प्रफुरयेत् हृदये विपत्रे चुरक्त
 यत्र विनितयेत् स्त्रीवीजे दाहयेद्दिग्बन्धनं वष्टिबन्धनं मंत्रं ध्वजध्वजमयं देवि मायावीजं विनितयेत् कर्तृकामत्र संविन्य मुधा
 धाराप्रवर्धयेत् संस्मरेद्दिग्बन्धनं देवि मायावीजं विनितयेत् कर्तृकामत्र संविन्य मुधा
 ध्वजां नादांतरगतो वायुध्वनि रतर्गतो मनुः मनोरतर्गतं ज्योतिरतर्गतं विंदुमालिनीं एवं संविन्य देवि स्वयं सिद्धीधरो भवेत्
 प्राणाप्रतिष्ठां कृत्वा प्राणात्मनि निवेशयेत् प्रलाविष्णुमहेश्वरं त्रिविरस्य प्रकीर्तितः हृदि मिश्रं दमाभ्यातं क्रियाप्राणात्
 ह्यदेवता सर्वशक्तिमयी देवी नियोगः प्राणासिद्धिदः शुगन्यासतनः कृत्वा प्राणामेवं हृदि न्यसेत् शुश्रामध्ये कवः
 गें च हृदं मध्ये नुवर्गकं उडं मध्ये टवर्गं च हृदं मध्ये तवर्गकं ओं श्रौं मध्ये यवर्गं च शेषमध्ये यवर्गकं न्यास कृत्वा महेशा
 निहृदयादिषडंगकं हृदयाय नमः पूर्वोत्तीरसेवाहवलाभा वषट्ते शिखाभ्यासं वर्मानेकवचं पुनः वषट्ते वचने वं
 अस्त्राय फलं वहातयोः एवं न्यासविधिं कृत्वा वती न्यास समावरोहः नामो नारायणा प्रोक्तो मामामुत्तरमध्वतः अं
 कशमदुराहं हृदये वगवर्गकं अस्त्रये हतिगां सेवामां सेक फलध्वतः वा मां से मे दो भव न्यस्य मन्त्रात्पीठिकोत्तरे

शिवः

2

सेत शुक्रवैदसिरोपादे खंजशमदुराहृद्दहवेगवर्णाकं वीरिद्वारेप्रविन्यसेत् पसेत्रोधेप्रहादेविमस्तकाधरणावधि विरजां वि
 दुसंयुक्तां लज्जावीजसमुद्धरेत् हंसः सोहंसमुधार्यममप्राणायदं वदेत् मम जीवदहप्राणामनः सर्वेन्द्रियाणि च मम वाङ्मनस्त्वक्
 वस्त्रश्रोत्रयदं वदेत् प्राणप्राणागतागत्यस्त्ववेयदमुद्धरेत् विरतिं च निमित्तं विनियश्चात्तवहिजायांतकोमनुः मारुसमुद्धरेदेविहृदिह
 तेन संस्पृशेत् इति प्राणाप्रतिष्ठां च प्राणाशक्तिमुपासयेत् अथ न्यासं प्रवक्ष्यामि न्यसेदेषु द्विमात्रकं ऋषिर्वैश्वानरास्तनदिष्टो
 गायत्री छंद उच्यते देवतामात्रकादेविहृतो वीजं च विन्यसेत् शक्तयः परमाख्यातं नियोगः सर्वसिद्धिदः अङ्गानि प्रविन्यस्य न्या
 ससर्ववदावेरेत् मूर्ध्नि वक्त्रे तथा नेत्रे कर्णयो नासिकापुटे कपोले श्रोत्रे दंतौ रजिह्वे कंठदेशतः कादिक्षितिराहसे च चवर्गं वाम
 हस्तके दवर्गं दक्षिणोपादे तवर्गं वामतो न्यसेत् कुक्षौ यथेव नाभौ च उदरेषादिपंचकं त्वमस्तु गतां स मे हो स्थि म जा भु
 कारिणा धातवः जीवात्मा परमात्मा च न्यासेधावीं स्मरन् क्रमात् हृदये हस्तिराणासे च ककुदिकामो सतो न्यसेत् हस्तयोपद
 पोः पश्चादाक्षररामस्तकावधि मूर्ध्नि धरणा यर्धनं न्यसेत्साधकस्ततमः हकारादिश्चकारांतं संहारक्रमतो न्यसेत् इकारा
 दिदकारांतं स्थिति न्यासमनुत्तमं अथ न्यासं प्रवक्ष्यामि कल्पोक्तं कुलनायिके ऋषिर्नागाधिपतिश्च शोभ्यहो भना
 तिनः छंदः पंक्ति समाख्यातो विनियोगः सर्वसिद्धिदः तारमुधार्य देवेशि हृदयाय नमो नमः हींकारं च वदेत्पश्चाद्विरसे वीहि
 पल्लभा स्त्रीकारं च समुधार्य शिखां ते च वदन्त्यसेत् वर्ममंत्रेण देवेशितनुं च वन्यसेत्पुनः अस्त्रमंत्रं समुधार्य पुनर्नेत्रत्रये

नसेत् वह्निजायां वदेत्यश्नादस्रोते विन्यसेदुधः शंखमास्थाय पयेत्यश्नात्सिद्धस्याधनमेव न शस्त्रेणाप्यजेयद्भूमिं त्रिकोणां वि-
 लिखेदुधः उद्धरेद्वाग्नवं सर्वमाधारमत्र पूर्वकं मायावीजमहेशानिमहाशंखविनिक्षिपेत् चंद्रमावदमानं हं वामनेत्रवि-
 भूषितं विंदुनादकलाकान्तं महापत्रपुष्पजयेत् महावीरकुमलतावज्जपुष्पाणि निक्षिपेत् मलेन शोधयेद्व्यमस्त्रेणाप्य-
 वगुदने वडंगेः पूजयेत्पञ्चघोनिमुद्रां प्रदर्शयेत् वर्तामातासमुद्रार्थं शारदादवरोहतः ध्याने कृत्वा महेशानितारिणीं पर-
 माकलां अथांतर्पजनैक्यं कुर्याद्देवताभावसिन्धये अंडलीनीसमुत्थाप्य पंचाशद्वर्ती मालिनीं मूलाधारमहापद्मे त्रिको-
 णे ध्यानमारभेत् रक्तवर्णमयीं ध्यात्वा धारयेद्दुदयोपरि नीलवर्णमहादेवीं कर्तव्यं रधारिणीं पूजयेद्दधपुष्पाद्यैर्व-
 स्त्ररंध्रे निवेशयेत् तादविंदुकलां ध्यायेत्सुधाधारप्रवर्धिणीं विद्वानंदमयीं ध्यात्वा जप्त्वा वायो नरशतं तर्पयेद्द्विधिवदे-
 विवामहस्ते समर्पयेत् तत्तत्कीरकृतामरणोत्तरीयः पटलः अथ पूजां प्रवक्ष्यामीदृती दुस्तरतारिणीं अनीयतनुतीर-
 स्याकलकर्ता विशारदां षोडशाब्देन पुवतीं पीनोन्नतययो धरां उन्मत्तां मत्तमातंगीं मदाधरिणीं तलोचनां मगशावकनेत्रां
 पशारंगीं मृदुहासिनीं कोधलोभत्रयादभमोहमायाविवर्जितां स्वामिधर्मरतां नित्यं सत्यवादि सदाश्रुतिं मरिकादिनवांश-
 लीयवतीं नारभायवा योगमुद्राधरां गार्थी चर्मकारविशिष्टां चतुर्वर्णां समायुक्तां उत्तमापर्वतां दद्यात् वामभागे समा-
 लिख्य त्रिकोणां पद्मवर्जुलं ध्वेत् रक्तसमायुक्तं नीलसिंहरचरितम् साधकः प्राञ्जुरबोद्ध्वा देवीं प्रत्यक्ष्य स्वीभजेत् पी

शिवः
 ६

इराक्तिविधानेन वशः शक्तिः प्रसूजयेत् रतिः प्रीतिः प्रियाकांतिः कामिनी काममालिनी कंदर्पदलिनी दुर्गाभवानी नवशक्तयः विय
 द्रुगुसमुच्चयं मनुविंदुकलावितं महावेतपदं पश्चादधतपां नमिदं मनुः मूलमंत्रं समुच्चयं संख्यं तारिणी पदं रत्नेहिचपदं प
 श्यात्पादुकाभ्यां पुनः पुनः गृहीत्वा कामहस्तेन आसने चोपवेशयेत् रक्तचंदनलिप्रांगीरक्तपुष्पविभूषिता सर्वालंकारसं
 युक्तां विकस्त्रां वप्रसूजयेत् वास्तुमीमदहस्तो नृहावभावसमाधृतां पावदाकंठपर्यंतं तावत्पानं प्रदाययेत् ध्यातुं कृत्वा त्म
 हेतुं तं गह्वरे मकरानने गह्वरे मकरानने ताम्ररुडिशिखाकारं गजवक्त्रसमन्वितां तत्र स्थापितं ये देवि विधां भुवनलोहिनी
 तारं वै हृदयांतं वपश्चात्तदनमिदं चतुर्थं ते ये देवि भगे पुष्पविभूषयेत् ऊलप्रंथे राप्रदात्प्रं गंधपुष्पैः स्न
 मयेत् चंपदीयादिकं कृत्वा पश्चादाभरणं भजेत् ददृतानाक्रियापश्चाद्दामाभ्येष्टा वशेदिका रतिः प्रीति
 स्नाना कामं पुष्पवाराधनुर्धरं वसंतं प्रसूजयेत् पश्चात्तत्रां करसमन्वितं विक्रं प्रभये देवि मालिस्ते दसम
 वितं विरंचिं प्रसूजयेत् तामो हृदये बहुरं हरिं स्नाने वस्त्रे महेशानि विभूतिं प्रसूजयेत् ततः काममानु कामे

शीपरातुभगमालिनी मूलेभुवोमरेशानीयं वाराणा-प्रजयेत् इमाघाद्राविरांतीवक्त्रे दीमाघांशोभि
 र्गीवदेन क्रीमाकषयेति त्त्वं संमोहनेति व सकारोदिविसर्गो तोयवाराणमुदाहृतं कर्ता योः पूजयेत्तु किं
 भातुं चंद्रक्रमेणानु रसनायां वहिः संप्रज्यनेत्रेन सत्रमालिनीं प्रारो संप्रजये प्रारोश्चाज्ञायां विप्रथागमिनी
 प्रभोभ्यः पूजयेन्मूर्द्धिगंधपुष्पोपचारकैः पुष्पमालांगले दद्यात्थ शक्त्या जयेद्बुधः अथ पातं प्रकृत्या मि
 श्रित्वा मान्मनिभावयेत् पंचवक्त्रं महादेवं कलापुक्तं न्यसेत् क्रमात् ईशानः सर्वविद्यानां शशिनी प्रथमा क
 ला ईश्वरः सर्वभूतानां गदातदनंतरं ब्रह्माधियति शब्दांते ब्रह्मरूपो धियति पुनः ब्रह्माततः शिवो मेरु म
 तीतिः संपुटं न्यसेत् सदाशिवोऽसमुद्धार्यश्च भूमानित्यथापरः तत्पुरुषाय विद्महे कलाशान्तिनिरीतिना म
 हादेवाय धीमही कलाविद्या तथैव च ततोऽरुद्रः पदं पश्चात्पुनित्वा कथिता कला प्रोदयात्समुद्धार्य निवृत्तिस्मा
 ततः परं पूर्वपश्चिमयाम्येषु उत्तरेष्वप्युक्तं क्रमात् हृदये विन्यसेद्देवि -- अधो रेभ्यो मोहावग्रीवायां विन्य

सेनतः धोरानेस्यात्रियापश्चादक्षिणोसेप्रविन्यसेत् निद्राधोरानेभ्योवैवामासेविन्यसेनतः सर्वतः सर्वमुच्चार्यव्याधिं
 नाभोप्रविन्यसेत् सर्वेभ्यः सकलामृत्युक्रुसिदेशेप्रविन्यसेत् नमस्तेसक्तधापश्चात्कलाएषेत्यरोकमात्तुद्रूपमहत्प
 तेनखात्यनमोतकः वामदेवायनमोतेरनास्यागुप्तदेशके मुखेसयेप्रविन्यस्परसाभेज्येखवेतरः रुद्रायनमोतिःप
 श्चाक्षाममुखेकलाहमा कालायनमः इत्येतेपालिनीगुरुदक्षिणो कलावामावदेवेशिकिरणायेतिवामतः नमः
 पदंसमुच्चार्यसंयुमिनीदक्षजागुनी कलातेष्टाद्विमुच्चार्यदक्षिणोस्त्रिजिविन्यसेत् प्रथमायकलात्रात्रिवामोस्त्रिजि
 विन्यसे सर्वभूतदमनायस्यानमोतेकञ्जराकला कटिदेशेप्रविन्यस्यनमोतेमहतीकला दक्षिणोयाध्वके
 न्यस्यउन्मवात्तरांतरः प्रणावाधाश्चतुर्थ्यतानमोतासुप्रविन्यसेत् एवंन्यासविधिकृत्यास्वयंशेवविभावयेत्प
 वाक्षरीपुरस्कृत्यरुद्रध्यानपरायणाः सामरत्वमयंध्यात्वारशार्थकवचंयठेत् वधागुहोभिरांगीमुद्रांयंत्रमध्ये
 विनिसिष्येत् शिवयेद्वाकिंगीदेवीं महादेवंलतोद्वरेत् योनिमुद्रां समुत्तरज्यकुनपायविनिसिष्येत् भगं कुं वलो
 लिगेत्यान्यवैवतुवीर्यकं सर्वतलंसमुच्चार्यसहस्रजपमाचरेत् पीठशालीविधानेन वामाघानवपूजयेत् पूर्वाघा
 षाष्टपत्रेषु देवीसरस्वतीयजेत् रतिं प्रीतिं तथा कानि शोतिं पुष्टिं तथैव न श्रद्धां पूजयेद्देवीमध्ये प्रजांतेयैव न स

केनेन प्रकारेण सा महा प्रेतासनं यजेत् हृदयांते वदे देवीं यीठमंत्रमनुजमं तत्र कीजे समावाह्य त्रिशक्तिं वप्ररुजयेत्
 ध्यानं विविधवकुल्या आदि रांगी भयनादि रांगी ॥ प्रत्यालीढ पदार्पित त्रिनयना धोरा दृष्टा सारवा खड्गे दीवर कर्तृ रवै
 र्परभुजा हंका वीजोद्भवा खर्वानील विशाल विडुल जटाजूटो ग्रनागे र्युता जाड्यं न्यस्य कपाले विजगतां हं नुग्रता राख्यं
 प्रत्यालीढ पदार्पितां शव हृदयगं स्फाटिका भ्रं प्रदीपां नीलां नी नीले दीवरमाला मरुता किरणां लोलजिह्वा कालां उन्म
 गां मदनां तरां मदमयि स्फुरल जं धां शशांगी कापरली पं रमुद्रा मधुर मधुरां वाहणी धरणी नेत्रां खड्गे दीवर कर्तृ कर्परभु
 जा भुजा कपिशोद्भवां नागे द्वावद्भुज्या मधुमयि धवती मुडमाला भिरासां दिग्विप्रा व्यालमालां दह दह दह गं श
 दहा दह संती वा यान् भेरादा सीम मरजननी मैथुने मोक्षरूपां एवं ध्यात्वा यजे देवीं यीठे पुण्यां जलित्रयं
 स्वागतं कुशल प्रज्ञं न वमुद्रां प्रदर्शयेत् मूलमंत्रं समु शार्थ्य सर्वोध्यस्वेष्ट देवतां सर्वां नर्यामिनीं देवीं भगव
 त्पदमुशरेत् परिकल्पयाम्यंते व हृदयांते वदेत्ततः पुनः पुण्यां जलिंदघा मूलमंत्रेण साधकः पापपादां बु
 जेदघादर्थं मंत्रं पुनर्वदेत् अर्थदघा न्महेशानि शिरसा वहि वल्लभा आवमनीयं वदेत्यश्वा ददने वस्वधा पुनः प्र
 भुपर्कपदं पश्चाद् हृदयांते वदेन्मनुं पुनः पुण्यां जलिंदघा मंत्रं मंत्रेण यथ कथं रू रं दनाद्युपसारेत् नैवेद्यादि

शिवः
 ८

प्रकल्पयेत् नैवेद्यं रुधिरं दधान्मोसमघादिभिः सह पुण्याजलि त्रयं दद्याद्यथा शक्त्वा जपेन्मनुं जप्त्वा समर्पणं कुर्यात्
 देवता वामहस्तके इति वीरः स मरुतो वनुर्यः पटलः ॥ अर्वाक्षप्रजयेत्तस्या घंगमावरणोः सह विंदुमध्ये म
 हेशानि त्रिशक्तिं च प्रजयेत् रति प्रीतिं प्रियाकांतिं पुष्य वाराधनं ईरं मिथुनं रजयेत्पश्चाज्जयत्री च नुचतुरान
 नं सगवित्री परमाध्याये रजयेद्दक्षदेवतां वागीश्वरी समावस्य हृदये पुनर्मर्चयेत् पंक्त्या कारेण देवेशि
 गुरुमस्तोभ्यमर्चयेत् कर्त्तृकां प्रजयेत्पश्चाद्विंशतिं गारं प्रजयेत् षड्रोरो वयजे देवि वडंगा विपतयेत् प्र
 तावं पूर्ववर्णां वतनामपदमेव च वज्रपुण्यां प्रतीक्षोक्ता हियंत मनुमुज्जिरेत् नामानि च प्रवक्ष्यामि स्थाने
 स्थाने यथाक्रमं च नृदिक्षुदले देव्या हवीं दिक्कमतोर्चयेत् पूर्ववैरोचनं नाम अक्षिनां गमयोत्तरे पश्चिमे प
 र्नाभाख्यं दक्षिणेशं खपांडुरं विदिक्षु प्रजयेत्पश्चादग्नि कोणादित क्रमात् नामकं मामकं वैवपांडुरं नर
 कं तथा संवोधनं पुनं नाम सर्वत्र साधको वदेत् प्रजयेच्च नृदरे पद्मानं कादयः क्रमात् मध्ये सूर्यं समभ्यर्च्य गु
 रुर्यं भूभरेततः इतरे प्रजयेद्गुहं पुनर्देवीं प्रजयेत् पुण्याजलि त्रयं दद्याद्यथा संख्यं जपेद्बुधः लक्ष्म्या स
 मर्पणं कुर्याद्विष्णो गेन्या समावरेत् षडंगेन समभ्यर्च्य मूले नवाभिधिं च येत् दिव्या सिध्यत नौ कुर्यान्म

लाधारेचतुष्टये त्रिकोरोविमलेदेविचित्रक्रियाध्यानमावरेत् त्रिवलीवल्लिसंस्तुतांकोटिस्तयसमप्रभां
 शिवशक्तिमयीं देवीं चेतनामात्रविग्रहां विसतंतुतनुंदेवीं चक्रक्रममेदिनीं गच्छति मध्यमार्गेरादिव्याप
 रशिवावधि संहरेद्वादितामंत्रं च पञ्चेधिनियोजयेत् वादिलांतस्मरेद्देविवेधयेत्तथागुरुं तान्वर्यांसं प्रवहरे
 द्विलो नं पुनर्मशियंकजे दशवर्णांस्तमायोज्य तान्वर्यां हृदियोजयेत् हृदयेकादिगतादीनयोजयेद्दुइसं
 शतः तद्वर्णां संहरेद्देवीं योजयेत्कंठपंकजे विशुद्धोऽशाज्वेतु योजयेत्साधकः स्वरान् तदाशिवेन सह
 पुनराज्ञासरोरुहे द्विपत्रवर्णां सहिते योजयित्वा ततो गुरुं तद्वर्णैः संहरेद्दिलोकलायांतं च योजयेत् क
 लां नादेन संयोज्य तन्मुमन्वयनियोजयेत् उन्मत्तां योजयेद्दिंदौ धिल्लचक्रांतरांतरे पुनर्वक्त्रे तु सं
 योज्य योजयेद्देशिकोत्तमः सहैवमात्मना शक्तिं वेधयेत्परमेश्वरी सशिव्यदेवतारूपः सर्ववदिततत्तत्तान्
 शिष्यहस्ते महेशानि पात्रं दद्यात्कलेश्वरि गुरुवेदसिरां दद्यात्तमस्कृत्य तमायवेत् यथाविज्ञानुसासरेण
 शक्तितस्तोत्रयेत्ततः गंधपुष्पैः समभ्यर्च्य वस्त्राघाभरणातिचल यस्तु धनं धान्यं नाना रत्न वस्त्रं धरा ध
 र्मार्थकाममोक्षाराणां गुरुवेत्त समर्पयेत् इति वीरसूत्रमस्तौ पंचमयटलः अथ वक्ष्ये महेशानि मंत्रोक्ता

शिवः
 ६

रंसमुद्धरेत् तारकजयानीलात्रिशक्तात्वेकसावित्री हंसस्यामहानारासिद्धकालीविधामनुः पञ्चावतीमहादेवीमहानि
 तरस्वती जलायद्धमनीतारासर्वसिद्धिप्रदानता महाचक्रमेदेवितारिणीमंत्रनायिका त्रयोदशमहाविद्यातारायाः
 परिकीर्तिता वाकालीसामहानाराशवाताराकालिकास्मृता श्रुतयोर्भेदभावेनसिद्धिहासिलजायते दक्षिरास्यामहा
 कालीनवभेदाः प्रकीर्तिता भेदाश्चशीतिवत्परिद्धितायाः परिकीर्तिताः योनेश्वरीमहादेवीशुभिरात्रिविधामनुः
 दयंतारामहाविद्यालोकानांफलदायिनी तारंपूर्वसमुद्धृत्यहल्लोरवावीजमुद्धरेत् भगुराखाडसंयुक्तं तद्वत्वनला
 क्षरं वामनेत्रसमायुक्तं विंदुनादविभूषितं चंद्रचैवभुजंगेशं नदादिप्रजनाक्षरं विंदुनादकलात्कारं वामनेत्रविभू
 धितं मंत्रराजमहेशानिश्रुपरमंत्रदुर्लभं कुल्लुकामंत्रप्रवक्ष्यामि साधको वैकुलेश्वरः वियद्वहिसमुद्धार्य वा मासि
 विंदुसंयुतं भगुवजसमारूढो लालासी विंदुसंयुतं लक्ष्मीवीजपरं कृत्या कुल्लुकारात्रिसिद्धिदा नरलक्ष्मीर
 मायोगे मूलविधात्रिविधामता प्रगावं पूर्वमुद्धृत्यहल्लोरवावीजमुद्धरेत् वडकायपदं पञ्चादाय उद्धारं ताय
 च ऊरुद्वयं समुद्धार्य मायांतारंसमुद्धरेत् वह्निजायान्वितो मंत्रो वडुकस्य बालं हरे हरेत् श्रुनेय्या व
 लिमुत्सृज्य माया लक्ष्मीश्च मन्मथः वाराहीवीजमुद्धृत्य वीजं पंचानकं पुनः गरापतये पदं पञ्चाद

10
 रवरदत्तप्या पुनः सर्वजनयदं वैवमेव शमानयेति च अन्ते वहिर्वधूदघादुराणाद्यो महामनुः रौद्रं त्रिगुरामु
 धृत्य नारायणा तथोचरेत् बीजसूत्रमेशमुद्धृत्य अमरेशं बीजमुद्धरेत् रुतंतु क्षेत्रपालं तु वालिं गृह्णतः
 वहिजायान्वितो मंत्रक्षेत्रपालो महामनुः वायुबीजं विधाति रव्यं अन्तर्गोमाधव --- यद्यैकैकसंयोगा
 न्यत्वेकफलदायिनी चतुर्वर्गप्रदा विघाया रात्रैकजटास्मृता विघाद्विंदुसमायुक्तं भगुः सर्गसमन्वितं चंद्र
 वेभौति वांतं चंद्रांतं विंदुसंयुतं एवाविघावरारोहे हंसतारा प्रकीर्तिताः शिवशक्तिसमायुक्तं तदा दौतारमु
 दरेत् विंदुसर्गसमायुक्तं तदा घृतदधः क्रमात् मायादिवर्मबीजो यं हंसमंत्रमुदाहृतं एवात्यव्याहरी विघावि
 घेश्वर्यप्रदायिनी वाग्भवं वमं बीजं वसधो जातेश वा कपुनः मायाचारं द्विवांतं च कालिका द्विद्विदामनुमि
 सिद्धि विघावरारोहे सांख्यी वासवाहरी तारं सर्वसमुद्धृत्य लोहितं मीनमेव च जया एकदशैर्गुक्तं पुनरेव
 तथोचरेत् महायज्ञे यदयश्चात्य प्रावति पदं तथा वर्या हयं द्विगंतं च योद्धर्शनशालिनी इयं प्रावती देवी ए
 यः सप्तदशाक्षरं जपमस्याश्चरद्विधानं द्वादशं चतुष्टयं महतीं कविताशक्तिं लभते नात्र संशयः वाकलजा
 वरमा बीजं धिना कीशं भगुलया चतुर्दशस्वरो येतं विंदुनादविभूषितम् चंद्रमाकाशसंयुक्तं अनुग्रहं शतयेव च

शिवः
 १०

धिस गेति यद्वदं यदेवाद्यादिनी तित्व हिरावृत्त्यपदनीला पुनर्नीला सरस्वती वाङ्मायां ववदेत्यन्कुहशशब्दयुगततः क
 मलां वहिजायां वचनुस्त्रिंशाक्षरो मनुः षट्कोरोस्ते च विज्ञेयस्त्रिंशमंत्रः क्रमयुत्क्रमः ऋषिर्गंगाप्रवाहस्तामस्यन
 वीजनाईनः श्रुत्येतावाकविताद्वंदो देवी नीलसरस्वती वीजंतु वाग्मवं वीजं मया वीजं गुकीलकं लक्ष्मीशक्तिस्त
 विज्ञेया कविताफलमीरितं चतुर्वौदुधरांसौ म्यावीराणां वादनशालिनीं गराणां वगुर्मुखैः पद्मैः स्मेरा मुग्रसंस्वती ॥ र
 स्रधा ज्वं कलशं वामे परे मुद्राकरां भजे एवं बोभजते देवीं महा नीलसरस्वतीं गपयद्यमं वीवा रणीतस्य गंगाप्रवाहव
 त् वरामा सध्यानयोगेन किं नरे सह जीयते गगनद्वयसंलिख्य वामकर्णं सविंदुकं त्रिगुणा वततो रौद्रं वत्सा
 त्ती वीजमुद्रेत वैलवं वीजसंलिख्य माहेशी वीजसंलिखेत सर्वसंपत्प्रदा देवी यं वाक्षरो महा मनुः ऋष्यादि
 कं न्यसेद्देवर्षी तारिणी यं न्यसेदुधः पंचरश्मिपदे पुं ज्यात्तारे तु तारे वोचरेत् इयं जलमयी तारा दिवां तो द्वादशा
 क्षरः वर्यां लसं जयेत् मंत्रं जुहुयात्तद्दशांशतः रक्तपुष्पैस्त्रिंशं धूतैश्च मशाने वा वनुष्यद्ये श्रुयवाभ्यन्यहर्मे च
 निशायां क्रियते ऋधेः नीलवर्णां त्रिनयनां दिभुजापंकपंकजे सेव्यमाना सरगरीः स्मेरांतरक्तभूषणा न

वयोवनसंयन्तावीनोन्नतयोधरा रत्नयादुकयोन्मसयादां बुज युगां भजे रुता सां वैव विधानां सर्व पूर्ववदाव
 रेत नारमायां समुशार्य विषये संसुहरेत् सकलाय दम्पस दुस्तं रानारयेति न तो वदेत् द्विषद्द्वयवेदाद्यं मंत्रो यं स
 रपाददयः वतुर्लसं जयेत् तस्य सिद्धयो यो भवति हि पंचाक्षरी वदेवा स्य ध्यानं रजां समावरेत् **रतिवीरसूडामरतो**
सखः पदलः अधुना सं प्रवक्ष्यामि योरश्वरगामुक्तामं पुरश्चरगादीनस्य मंत्रां सिद्धिर्न जायते आदो पुरश्चरगां कु
 र्यान्ति यमेन यथाविधि वतुर्लसं जयेत् मंत्री दशांशं जुहुयात्सुधीः पद्मे स्त्रिंशु रोयेतैर्वा कथं निर्जायते नरः क्षेत्रमा
 शो दोतु संध्य सप्तसूत्रं महेश्वरं वेदिकां कारयेत् तत्र मध्ये मुंडं विनिक्षिपेत् अलिना लेपनं कुर्यात् मध्ये वा षडलं लिखेत् प
 र्वादि क्रमतो जयेत् स्वरगुणं लिखेत् क्रमात् वर्गाष्टकं लिखेत् तत्र मध्ये शासादमालिखेत् गगनं विंदुसं प्रकुंलां गलीं
 तथैव च सवि सगं वराते हेके सरे सुलिखेत् ततः तत्राधारादिसंस्तुभ्यश्च सनं स्थापयेत् दुधः उपविष्ठा सने वीरो यत्र कुत्रा
 प्यकुलके पार्श्वे धातव्यं कुर्याच्छो टिका वितयंततः दिग्बन्धनास्त्रमस्त्रेण पूर्वादि क्रमदैशिकः शवकेशांते विना
 केशनादविंदुविभूषितं पशुपदं समुशार्य वर्मां तास्त्रमनुत्तमं पाशुपताख्यविषेयं सर्वविधविनाशिनी भूत

भुवि विधायाप्य-वास पूर्वविधानतः ऋषिद्वंसादिविष्यस्यदिदेवेभ्यो बलिं हरेत् अस्मितांगभैरवो शास्त्री डेतं पदसमा
 लिखेत् बलिं गृह्ण विधाकुर्याद्विद्वानो दिग्वलेभ्यः अस्मितांगोरुत्तुष्टः क्रोधोऽन्मनभैरवः कपालीभीषताश्चैव संहार
 आरुमभैरवाः शास्त्री माहेश्वरीयश्चात्कोमारीवैष्णवी तथा वाराही वतथे शरणी चामुंशतदनंतं महालक्ष्मीसमारख्याता
 स्वस्वबीजाद्यनुक्रमान् धूपदीपैः समभ्यर्च्य यश्चात्कीलं निवेशयेत् प्रतापं पूर्वमुच्चार्य मायालाक्ष्मीश्च मन्मथः ईशरोप
 पदमुच्चार्य चामुंडेति पदं ततः विधे इति पदं यश्चादिदं सेत्रं वकीलय रत्नरत्नपदं यश्चात्कीलकेति समा लिखेत् बहिजा
 बहिजायां तमंत्रो यं पूर्वादि क्रमतो यजेत् मूलमंत्रं समुच्चार्य आग्नेयी पदमुद्धरेत् याम्ये इति पदं यश्चानैऋत्ये व
 मंत्रं पुनः वारुणे वायवीवेति कोवेरी शानभैरवी आदौ मंत्रं समुच्चार्य पुनर्देवीं ततो वदेत् बलिं दद्यात्क्रमेणैव स्या
 द्विदिक्षु बलिं हरेत् प्रतापं पूर्वमुद्धृत्य हस्ते खावीजमुद्धरेत् वटकाय पदं यश्चात्तपःपुद्गारगायत्रं कुरुद्वयं
 समुच्चार्य मायानारं समुद्धरेत् बहिजायां तमंत्रो वटुकस्य बलिं हरेत् अग्नेय्यां बलिं मुत्सृज्य मा
 यालक्ष्मीश्च मन्मथः वाराही बीजमुद्धृत्य बीजं पंचाशकं पुनः गराय तथैव पदं यश्चात्हरपरदत्तथा पुनः स
 र्वजनपदं वैवस्वैव शमानयोति च अंतर्वहिवं दद्यात्तराणां यो महामनुः सोऽत्रिगुरा मुद्धृत्य नारायणतथो
 वरेत् बीजसामे समुद्धृत्य अमरेशं बीजमुद्धरेत् डेतं नु त्रेत्रपालव बलिं गृह्ण द्यंततः बहिजायां तमंत्रो त्रेत्रपालो मह

मनुः पाशुपीजं विधाति ख्य भुनंतो माधवस्तथा वर्जुलासीत तोषत्य योगिनीभ्यस्तथैव वद्विजायाचिनो मंत्रोवाय व्यायोगिनी
 पतिः सकारं कालमानदंतदंते मन्त्रलाभं सर्वविधूपदं शब्दः सर्वभ्यो भूत मुदुरेत् वर्मभेकेदस मुदुरेत् वलिंग क्लापयेत नः
 हिठानः सिद्धिदः शोक्तः सर्वभूतशक्तिं हरेत् ओदनं पायसं स्तीरं मत्स्यमांसं तथैव च मोदकं चूरिकाष्टकं वटकं विविधास्तदा द
 १० ॥ ओदनानि पक्वान्नाभ्यां दधिसंशर्करं सर्वत्र विधिवत् कुर्यादुधो नोत्सर्गमाचरेत् ताम्रयेनोपलिप्तायां भूमौ मंडलमातिखेत्
 अलिनालेपनं कर्पूरादीन् कंदमकं नव स्त्रजैरासूचितं यज्ञे समस्तत्रं मनोहरं रक्तध्वेनं हरिद्वर्णं कृत्स्नपत्रं सकेसरं च नुरसं स
 शोभाढ्यं तन्मध्ये योनिं पुष्पकं त्रिकोणां वैवतन्मध्ये भूभृन्मयं विरचितयेत् योजये - पिकानाडी तत्र संयोजयेन्मनुं तत्रै
 व देवि संस्थाप्य ईषडासां सुलोचनां चोडशादेन पुवती मप्रस्तान्तं यस्विनी स्वाधीनस्वद्वरत्रां च भीतिहीना दृष्टा सिनीम
 तीव्रजुह्विदं वारां पुष्पकेशीदिगं वरां योगमुद्राधरां वापि योगावरपराधरां दृष्टशी मंत्रसंयुक्तां जागकाले प्रसूजयेत् मातंगीनं
 तु कारीचवामार्थी भीतिनाशिनी बड्कारी चर्मकारी च दिपिनी नापितांगना हृदयारी विशेषा नुस्वपुष्याकीर्णा कोमला सा
 नान्वार्ध्वी विशेषार्ध स्वपात्रं शक्तिपात्रकं तन्मध्ये निक्षिपेद्द्रव्यं समरस्यामतो द्रवं तत्त्वपंचकं मंत्रैरासूकेकं शोधयेदुधः
 वहिस्सूर्यकलाचंद्रकलांतं हृदयामनुः त्रिकोणां विलिखेन्मध्ये त्रिकोणमकं यादिकं स्वांतं वातंतं ध्यानंतं भातं धातं सशक्तं
 धामकर्ता समा युक्तं विंदुना देरलं कृतं रत्नेष्वरीति विख्यातिं पंचरत्नात्मकं मनुं षडंगेनैव संसृज्य मूलमंत्रैरा मंत्रयेत् ॥

न शिवः १२

अथांतर्धनं कुर्व्यामहो यतारिणी स्वयं कुंडलिनी समुत्थाप्य त्रिपदे त्रिपद्यगामिनी प्रारानाडी समापूर्य्य तत्र नादसमुद्भवः का
 रविं उत समुद्भूतं तत्रार्थं विचिंतयेत् कर्द्वगोलकाकारं नीलांतरं लयात्मकं शिवशक्त्यात्मकं विष्णुं सुखाधारास्वरूपकं तदा
 नदसमुद्भूतं व्यक्ताव्यक्तं परशिवं तत्रोत्पन्नं महाबौद्धं उद्भवावायरायतां मुद्रां संदर्शयेत् तस्याः शरीरं सीववज्रिणी त्रिवारंतर्प्य
 वेदे विमेकैकमहिम्नं निधितो राशिं तयेत्सुद्धिं दत्तिरागेत्तरतः क्रमात् व्योमकेशोद्भूतेश्च नीलकंठस्यामनुः नंदां
 तं पूजयेत्पश्चाद्योमायां पूर्वमर्चयेत् उद्भूतेश्च स्यात्नीलादिव्योधायां प्रपूजयेत् संक्षिप्तदेदीपिनी शक्तिं संपूज्य
 यो यतारिणी तारं मायां तथा वर्मा त्रितारादौ प्रपूजयेत् सत्स्यं कर्म वीशं च महेश्वरं नंद एव च ताराभानुमती चापि
 जयाविधौ महोदरी अवांतां पूजयेत्मध्ये भावादेकजयशिवा इति सिद्धौ धाविसेयाः संप्रदायगुरुक्रमान् स्तुतवान्दः
 परानंदः पारिजातकुलेश्वरः विष्णुपासस्तथा भीमो भैरवो मानवो धनः संयोऽप्यनुमोते मंत्रमुच्चारयेत् शिरसि पङ्क्तिं संपू
 ज्य स्तुताधारे स्तुतामव संतर्प्य कुंडली शक्तिं पंचमुद्राभिधानतः अलिना पिशितं मीनं मुद्रामैश्वर्यं मुत्तमं मकारपंचकं च
 नतत्र देवी न संशयः नमघं माधवी मघं मघं शक्तिसोद्भवं स्तुतुं रामां शिवनी मत्स्यं मुद्रां उन्मात्पुत्तमं साम स्पवम
 तोल्लासं मैश्वर्यं नतस्दा शिव दिव्यवीरपञ्चश्रेयानं त्रिविधमेव च पञ्चपानरतो वीरः स भक्तो योगिनी गतोः दि
 व्यपानरतो वीरो देवी सा पुन्यमाप्नुयात् देशिको वीरपानेन देवी लोकांस गच्छति साधकः पञ्चपानेन तैरव नर

२

कं प्रजेत् प्राणादानोसमाहोशवाहारं मनःस्थिरः भानुमंडलभेदिवादिंदुमंडलमध्यं स्रष्टुरामावर्त्तनानित्यं स
 धाधाराप्रवर्षिणी दिव्यकानमिदं प्रोक्तं सर्वसिद्धिप्रदाकं त्वक्तुं सर्वसौख्यं ललासवामलसंवकः लोकिकासारयोगे
 नयं वतत्वेन तत्प्येत् यच्च कृत्तमयोगेन हुनेद्व्यसमंत्रकं ध्यानार्चनपरावेस्थावीर्यानमनुत्तमं आसक्तलोक्यो
 देभो मेत्रार्थं प्रसंशयः कामुकाकामनिर्देशः पशुयानः स उच्यते इति वीरचरामस्तौ सप्रमः पटलः पूर्ववत्सु
 येद्यंत्रमंगाद्यावरणैः सह मधुपुष्पैः समभ्यर्च्य भ्राज्यं स मावरेत् कृतानित्यक्रियः सम्पत्सु सत्तातो व्रततत्परः गु
 लमंत्रलयात्मासौ नक्तभोजी दिवाभुविः रात्रौ स जाग्रद्वर्तमानः तलनापुष्पेण स्रजेन चतुर्लक्षं जपेन्मंत्रं दशांशं होम
 येत्सुधी यो निःकुंडे विशेषेण होमं कुर्यात्पुनः पायसं सर्वकार्ये उत्तमानि फलानि च नीलोत्पलस्पृशेन वा
 क्यतिर्जायते नरः हयारिकुसुमे हुत्वा सर्वसिद्धिप्रजायते नपाकसमलोभेन करं गाक्षीवशी भवेत् मालत्या मह
 तीप्रसाकद्वैः कालवचनं रक्तोत्पले मेहालक्ष्मीसंभने पुष्पचंपकं केवचनारिणारम्भारिणो होमयेद्यन्तिकर्मणि के
 वलनिलहोमेन सर्वपापैः प्रमुच्यते ह्रीं होमेन दीर्घायुर्वत्सैर्दृष्टिरो भवेत् अष्टधानालिकैरनुहोमं कुर्यात्स
 साधकः गृहेन स्पृश्यालक्ष्मीराजानो नुचरा इवः कदलीफलहोमेन देवी संतुष्यते क्षणान् काम्यत्वमातुलं
 गेन सर्वरोगविनाशनं विभीतकेन निवेन शत्रुमारयते क्षणान् शर्वपराजिलवरां मेरी रं हिं गुरक्षेज मार

शिवः
 १३

रोसाभिचारैश्चरत इव मुह्यन्ते एकैकं फलपुष्पादिद्राक्षा वैवर्कपंचके गुग्गुलुवदरीतुल्यंकपित्त्यं तु द्विधा स्मृतं चतु
 र्धा मानुलुंगं च पलमात्रं निलास्मृता मारीच्येन प्रमाणात् चंद्रो रं च कंकुम शर्बपं राजिकं चैव द्वाविंशतु प्रमाणातः ल
 वसांकर्षमात्रं च हिं गुग्गुजाचतुष्टयं कर्षमात्रं धृतं वैवर्तदेव दुग्धमुच्यते अग्निमात्रं दधिश्चापि पलमात्रं तु धान्यकं वि
 शित्वा वैवर्कं विवृतसंका दशांगुलं सर्वेस्त्रिप्रभुरोपेतैः शान्तिवश्यादि साधने कटुते लघुते द्व्येमी रसो ज्ञादनादि
 के अकरं तु मांसं च द्रुगलं माह्वंतया अयुतं होमये कुंडे धने वै अवरो भवेत् कपोतं गधरा मांसं लल्लकं चैव
 पायसं ऊकुटं चैव जंकुलं अभिचारे फलं स्मृतं नयरां विधिवत् पुष्पाद्रव्याधारे संख्यया मध्वाज्यस्त्रया वा विधा
 यसे नोदकेन तु तप्यतां महामंत्री अभिषेकं तु कारयेत् गोमयेनोपलिप्तायां भूमौ यत्र दलं लिखेत् ॥ कलशं
 स्थापयेत्तत्र कलशे वै प्रसूजयेत् गंधद्वीजं रं विषं अशोकैश्चूतपल्लवैः संप्रज्य गंधपुष्पाद्यैरुपचारैः प्रसूज
 येत् मातृकामंत्रमुच्चार्य प्रत्येकं मंत्रमुच्चेत् अभिषिं चामीति पदं शिरसि अभिषेचनं तद्वत्तत्वाच्च न वैवर्कं पंचा
 गोपासनै विधिः षड्कर्मसाधयेत्तत्रैद्राद्यादिशिदैशिकः अरुणासनमुद्रां च भूतमंत्राणि पल्लवैः वानैरेक्ष
 नवेनीलायां षड्कर्मस एष कृत्स्नक तत्रादौ सर्वकर्माराणां साधनकारणां स्वर्णं नवप्राचीनप्राचीकृतिको
 दये वित्रात्वात्पातरे प्राचीनप्राची अरुणोदये भूमिं संशोधयेत्तत्र खननादि प्रयत्नतः तुषां गारं च पाषाणां

केशभस्मपरित्यजेत् साधिका साधयेन्मन्त्री समस्तत्रं मनोहरं तन्मध्ये निधियेच्छं कुं छायातत्राविवीर्यते नीरुणाग
 : सरलः शंकुस्थूलमूलो धृतस्थिरः रवीन्द्रादिकक्रोधेन स्थापयेद्वादेशां गुलं व्यासद्वेस्त्रमनिनभामयेतेन मंड
 लं तन्मध्ये स्थापयेच्छं कुं छायात्वात्सुगीतयोः एवमेव प्रमारो छायां यद्विहिते दिने शास्त्राभ्युपमार्गेण भागं कुर्या
 प्रयत्नतः विंदुद्वयं ततः कुर्यात्तत्स्त्रं पातयेद्भुजः ततः प्राचीति विख्यातनिगमेन उदाहृता तत्स्त्रोभयमुल्लंघ्य भाम
 येद्याभ्यसौम्ययो तथ्यानेन प्रकारेण मत्स्योद्दो विदेशं लिखेत् समस्तत्रप्रमारो नैव नुरसं गुमंडलं अथ्याभ्यतत्प्रका
 रेण साधयेद्विदेशं क्रमात् मध्यस्त्रप्रमारो न द्विगुणं कारयेत्ततः तदधो लोहं न कुर्यात्तद्वेन पिताहं न मध्य
 स्त्रं गुभिषिप्य गुरामा कर्षयेत्ततः लोहं न कस्य यत्रापि तस्य विहं प्रदापयेत् एवमेव प्रकारेण विदिष्यान्वा नि सा
 धनं नत्रतेन प्रकारेण जपहोमादिकारयेत् एकहस्तमितं कुंडं नुरस्त्रं नुकारयेत् प्रमारो हस्तमात्रं नुवर्तुर्विशंगु
 लं स्त्रं तं मध्यमांगुलिमानं नुप्रमारो मध्यपर्वशि कर्तुं दक्षिणाहस्तस्य प्राचार्यस्याधवापि वा नुरसं हस्तमात्रं
 मत्स्यं वैवचनं वृत्तं सर्वलक्षणसंयुक्तं नुरस्त्रं तु शोभनं नुरस्त्री हतं संत्रयं वधास्त्रमंजनं साद्वद्वयं यमं ध्रैवम
 से वैवचनं वृत्तं वृत्तयेदग्रमानेन नुरस्त्रं मध्यभेदेयेत् कोणाद्वा द्विप्रमारो न तद्वे भामयेत्सधी मत्स्यद्वयं तदार
 भ्यश्च ग्रतः परितो ह्येत् अथ वक्ष्ये पत्रसाकारां कुंडयोनिं मनोरमां क्षेत्रं च पूर्ववत्सत्यविभज्य दशधा पुनः एक

शिवः
 १४

मेकेत्यनेदेशमध्यजुह्वनं वित भागयेत्तेनमानेन अग्रेत्यास्रपातयेत् अक्षरं द्रविभं ऊंडं रमतां सर्वसिद्धिं चतुर्षी
 कृतं क्षेत्रं पार्थिवोर्म्यसेत् षडंगुल प्रमारो न अग्रेतोपरिविचयेत् सूत्रत्रयं ततो दद्यात् ऊंडं पल्लमनुक्रमं मध्यसूत्रप्र
 मारो न विना न्याष्टदशांशतः एकमेकवर्द्धनस्य तद्वै भागयेत्ततः कृतं ऊंडमिदं प्रोक्तं रमणीयं मनोहरं चतुरस्त्री
 कृतं क्षेत्रं मध्यधा विभजेत्सधीः भागं न्यसेदेकमेकं मध्यसूत्रं तु पार्थिवोः एवमेव प्रमारो न अध ऊंडं तु विचयेत् सू
 त्रवर्द्धनं तोरघा षडसं ऊंडमुत्तमं विभज्य चतुरस्त्रं तु सूत्रमष्टादशांशतः सूत्राग्रे अध ऊंडं तु एकं भागं वहिर्मे
 सेत् तेन सूत्रांशमानेन नववृत्तं चकारयेत् हस्तानि करिणो कादिनां त्रीणि तत्र प्रकल्पयेत् यम ऊंडमिदं प्रोक्तं पत्राधि
 यमनोहरं चतुरस्त्रीकृतं क्षेत्रं चतुर्विंशति भागतः एकभागं हस्तस्य चतुर्ष्वंशं चकारयेत्तु नः अंतस्त्रचतुरस्त्रं च कोणाद्वा
 द्विप्रमारो नः लांछयेत्तत्र कोणाभ्यां मत्स्यानयो प्रपातयेत् षष्ठोऽंशं ऊंडमेतत्तु सर्वत्रेष्टु च स्त्रितं यावत् ऊंडस्य
 आध्यामेखननं तावदीरितं यादृशं ऊंडमाकारं तादृशमेव लाकृतिं चतुर्दशांगुलं स्वातं कंठमेकवर्द्धनस्य तद्वै
 च दशांगुलं मानं मेखलाचनवांगुलं एकहस्तमिते ऊंडे नेत्रकाल उगंगुलाः द्विहस्तपरिमिते ऊंडे अश्रुगुग्मकलागु
 लाः अष्टहस्तमिते ऊंडे रविदिग्वासवांगुलाः दशहस्तमिते ऊंडे शक्रभानुदशांगुलाः उत्सधमेखलाः सर्वादि

हस्तास्तावसोर्वस्तुः हस्तद्वयप्रमाणांतुत्रयस्त्रिंशंगुलं स्मृतं चतुर्हस्तप्रमाणांतुपंचादेशेकमंगुलं श्रुत्वा हस्तप्रमाणां
 तदशीतिसप्तगुलं स्मृतं कुंडाङ्गुलीनिर्देशे च श्रुत्या मध्यगुलं स्मृतं गन्धर्वकसमंतुल्यं स्थापयेत्तदधोमुखं
 मेखलोपरिसंस्थाप्य उत्सेधस्तोकमंगुलं नालनालाक्षतिमध्ये तनुप्रविन्यसेत् तत्र निष्काशयेत्तु तस्य लादा
 रम्भनालकं योनिरंध्रे तु संयोज्य मेक्षोपीति पार्श्वयोः निक्षिप्य कुंडमध्ये तु योन्यग्रमंगुलं मुखं चतुरंगुलमा
 नेन यथाकारं विरचितयेत् नवोशंकारयेत्तत्र कर्णिकोपरिकल्पयेत् केसरं कर्णिकायंत्रां त्रिभिर्भागे यथाक
 र्म संस्थाप्य कुंडमध्ये तु उत्सेधं चतुरंगुलं योनि कुंडे तथा योनि पत्रे पद्मै विवर्जयेत् इति वीरचूडामणो
 श्रुत्वा यद्वलः सिद्धो जपविधिं याप्येयदुक्तं यत्र गोचरे प्रयोगं साधयेत्तत्र षड्कर्मादीनि साधकः दीपस्थानं
 समाश्रित्य जपहोमादिसाधनं तत्सर्वं सफलं वापि श्रुत्य ध्यानिः फलो भवेत् चतुरस्त्री कृतं सेत्रं नवधा विभजे
 त्स्त्रीः मध्यकोष्ठादिपूर्वादिस्वरयुग्मं लिखेत् क्रमात् वर्गीकृतं तु संलिख्य सप्तोक्तमंतो लिखेत् मुखं हस्तोच
 पाध्वं च पादौ पुच्छं क्रमेण तः सेत्रस्याधरयत्र तदीयः स उच्यते देशकर्म रत्नं नगरं ग्रामं तत्परं शिवालयेन
 आहम्प्य कल्पयेद्दुर्नरे नरं मुखस्यो लभते करे शल्या प्रबो भवेत् उदासः कृतं कृतो वादस्थो दुःख

शिवः
 १५

मातृयात्र वनुरस्त्रीरुतंसेनवधाविभनेदुधः पद्माकारं समालिख्य आसनं सर्वसिद्धिं विवद्वुत्समायुक्तो मनुः सौंदर्यं दुखं नान् वि
 लखे मध्यकोष्ठेन सर्वादिस्वरमालिखेत् वर्गकंसमालिख्य लंगलंगसमालिखेत् सत्सुंजयमिदं प्रोक्तं आसनं सर्वसिद्धिं य
 द्दर्शयति न वसेत् इति वप्रश्नयेत् रतिरक्तावदाद्यां वधेतां वारांगी सुशोभनां अक्षरां वमहात्म्यं ज्येष्ठां वकरकप्रभां नीलश्या
 मां महादुर्गां प्रभां कृष्णां वकालिकां एतत्संभारां संयुक्तां कर्मादौ तत्र पूजयेत् ईशान उन्नतं रं वैवस्वर्वा निहतिमारुतं आग्नेयी च स
 माख्याता यद्वर्मादिसमीरितं अहोरात्रं प्रमारां तु धरिका वधिमरीरितं वाङ्मूर्ध्नि गंदरेन वल्लवैव धाटिका दश स्वर्योदयं
 समारभ्य क्रमेण क्रमचारयेत् वसंते वतथा ग्रीष्मे वर्षा शरदमेव व हेमंत शिशिरा अपि स्वस्वकर्मणि साधयेत् शान्तिवा
 पि हेमंतो वसंतो वश्य कर्मणि संभने शिशिरः प्रोक्तो ग्रीष्मो विद्वेष कर्मणि संभने शिशिरः प्रोक्तो महाउद्याने वापि वर्षास
 विधिरुच्यते मारुतो शरदः प्रोक्तो श्राव्या कर्मणि साधयेत् सर्वशान्तिकरं ते यमासनं कमलासनं खलिकासनं मिथुनं स
 र्ववश्यकरं परं संभने विकटं प्रोक्तं विद्वेषकुक्ष्यासनं वज्रासनं तु उद्याटे मारुतो भद्रमीरितं कर्मकर्मण्यं शुद्धासनं तु द्वाः
 प्रदर्शयेत् पद्मपाशगदा मुद्रा मुशलं खड्गमेव व अथ संवत्स्रमित्याहुः शांत्वा दीनि प्रयोजयेत् पंचधा भूतमंत्रं तत्तद्वर्ग
 णि नि योजयेत् शान्तिके तोयमिथुनं वश्ये वा हि समीरितः अथानि संभने प्रोक्तो गगनं द्येष कर्मणि मरुदुद्याने वैवमारुतो व
 दुताशनः संम्यग्भूतो दयं श्राव्या तत्र नमं डलं संपुतः तत्तत्कर्मसंयुजीतमंत्रिणाहितकाम्यया शीतांशुं योजयेत् दौ लक्षं

३

क्षोणीवमास्तं विष - — ध्यानरं नवीजं नियोजयेत् श्रीकंठोभासभूतीशो नकुलीशालयापुनः एकवर्गद्वर्गोत्तरीयं
 तुसमुद्धरेत् चतुर्थपंचमानोपि वर्गोभरमितं लिखेत् आकाशलिपिमित्युक्तं मपरं लिपिमास्तं त्रिविंदुभौतिकेशं च मह
 कालांतमेव च पंचवर्गाद्यवर्गोभरांतमेव स मुद्धरेत् मास्तं लिपिमित्युक्तं मपरं लिपिमास्तं त्रिविंदुभौतिकेशं च मह
 कालांतमेव चो वाहिर्यते द्विस्तत्रयोदशं चैव श्रमं तं च स मुद्धरेत् पंचवर्गद्वितीयं च भूमीशं च स मुद्धरेत् लिपिवह्निमि
 दं प्रोक्तं मपरं च जलाभरं समाभरं समा लिख्य च गुह्यं लिखेत् अथ मोक्षचतुर्थं च द्वितीयाश्च चतुर्थं कं ज्ञातं वातं
 नद्यावांतं क्रमेण विनियोजयेत् जलवर्गं समाख्यातं भूमिवर्गं स मुद्धरेत् हरे शो भूमिं लिख्य पंचांकं च तथा मनुः द्वि
 तीयां च तृतीयं च नदी तृतीयं पुनः मीने शब्दं गलं डेशो क्रमेण च स मुद्धरेत् भूतलिपिं द्विंदु प्रोक्तं सर्वसिद्धि करं परं अथ
 मेगुपनं चैव द्वितीयं च विहर्षं तृतीयं संपुटं चैव रोधनं च चतुर्थं पंचमं योग इत्युक्तं षष्ठं च पल्लवं स्मृतं मंत्रसा
 धकवर्गं च स लिखेदंतथा नरे ग्रंथनं तद्विजानीयात्पुशस्तं शांतिकर्मणि मंत्रनामाभरं लिख्य साधनामाभ
 रं लिखेत् एषा विहर्षां प्रोक्तं मंत्रवर्ष करं परं मन्त्राधम ध्याना मंत्रनामांते मंत्र मुद्धरेत् असौ संपुट इत्युक्तं स भवेत्समी
 रितः नामाधं मंत्र मध्ये तु भूनामसमीरितं रोधनं चैव विहर्षे प्रोक्तं तत्र गोचरे मंत्रांते साधनामंत्र प्रयोगो शाटनीव
 ५: नामांते च भवेन्मंत्रः बलवो मारो विदुः श्वेता तारां तथा पीता मिश्ररुक्मा तथैव च भू मंत्राः समाख्याता मंत्रव

नं नपा ३

शिवः

१६

लोपिदेवता भुनेनैव प्रकारेण फलं सिध्यति नान्यथा स्वदेहद्वारा ध्यायन् मुंजमसदा वरेत् प्रयोगो ननु कर्तव्यो यदि
 कुक्षिपित्तं कलः प्रयोगादप्यसिद्धिस्त इत्येवं शं करोष्वीत् इति वीरचरमसो नवमः पटलः अथ न्यासप्रवक्ष्यामि
 लोरेगी सर्वसिद्धं यस्य विमानमात्रेण देहज्ञानं प्रजायते कृते वैवापित्रेतायां परं च द्वापरे युगे पुन्यता देवताः सर्वभक्ता
 धीना हि देवता गुरुणा कुरुणा सिंधो वीरेणा च विकाशिता संकेताश्च बोधेन प्रत्यक्षा कालिका कलौ कुलाकुलस
 मायोगे शिवभक्तिं विभावयेत् कुले च कालिका देवी महाकालोक्तु लोसदा महाकाल कालिका योगे प्रभेदयेत् म
 लशक्तिस्तु धार्तापितृणां कामार्त्तसर्वदा तस्या न ज्ञायते मंत्री मंत्रसिद्धिर्न जायते मलेवर्गात्मकं विष्वं स्या वरं जंग
 मादिकं दृष्टा ज्ञानक्रियान्तरं वृत्तविष्णुमहेष्वाः माया प्रकृतिरूपेण विकृतिः कालिका स्वयं वरीरूपं क्रियाशक्तिं ज
 अहोमादि सिद्धिं योगभोगप्रभेदेन पंचमुद्रादि साधनं योगभोगप्रदा काली सर्वसिद्धिप्रदायिनी मंत्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि
 यथा ह देवाभाषितं चक्री वह्निस्तमान् दक्षिणगुणश्च सविंदुकः वरीरूपं तथा माया वीजसप्तकमेव हि मीने शं वत पारौ
 इत्सु शं वत समन्वितं तृतीयां संक्रमेतेव भारभूते समा लिरवेत् चक्री नारायणाश्चैव भवनी माधवस्तथा चं गीरकाद
 शे मीनं भूयो वै वीजसप्तकं द्विगुणं वलिखेद्देवि चतुर्वर्गफलप्रदं तावत्सिद्धिरि साध्यं न वनलाभालाभवक्रकं न मासः

६

निधियपभादिनवारसविशोधनं नकालनियमोप्यास्ति भोगाभभादियत्नतः मलैरेनकमेरौवयोगस्वीकाराणां क्रिया
 वत्यादिवाक्य्याशत्रोसमयकर्मणि वामेभिरायोयोगास्तर्वसिद्धिप्रदायिनी दीक्षासमयवधामियथोक्तं इजामले भू
 मिसंशोधयेत्तत्रतथागारादिशोधनं द्रव्यैरोगसंकाशांशुद्रुस्फटिकसन्निभां अलिनालेपनं कुर्वाद्यधवार्द्रमकेनचत्रि
 कोणविन्यसेत्तत्रसमस्तत्रमनोहरं तन्मध्येविंदुसंलित्वप्राप्तेयद्रदलंलिखेत् तन्मध्येस्थापयेद्यत्तं कुलोक्तंमृदुहा
 सिनीं आवाय्योविधिवत्स्नान्वायागमंडलमाविशेत् भूतभुक्षादिकंसर्वतारिरागीवत्समाचरेत् तत्रतत्त्वत्रयज
 य्योत्पद्त्रिंशत्तत्त्वसाधनं शिवःशक्तिःसदाशिवश्चैश्वर्यश्चतनःपरं शुद्धविद्यानधारागः कालोनियनिक
 परं विद्यापुरुषःप्रकृतिश्चहंकारोतितत्पुनः त्वकनेत्रतथाजिह्वाशरास्मान्मनोबुद्धिश्च वाक्चक्षुर्वाणीतथापाद
 पादयस्यंसमीरितं शब्दस्पर्शांतथास्पर्शसंगंधवियत्पुनः वायुस्तेजोदकंभूवायुःसर्वोत्पनेतिच प्रथमंवा
 न्मवंवीजंखंडशस्वरसंयुतं ॥ एषिष्वादीनिचत्वारिभ्योप्येकंस्मरन्त्येते बीजंचवाग्भवंवापि इदंविष्कर्वितु
 कमे आत्मनत्वात्मनेवेतिस्मृत्यैवसमुच्चरेत् इदंशोधयामिपदं स्वाहातत्त्वंशोधनं कामराजंसमुवाच
 कादीनिपंचवर्गकं सरावंतंसर्वैकंशिवादितत्त्वविज्ञाकं विद्यातत्वेतिसस्मरन्उक्तमंत्रेराशोधनं नाप्नीयंवसमु

शिवः

११

शार्धवरांगेवदशोऽनः वाममघसर्ववापिवादादितत्वमुद्धरेत् शिवतत्त्वपदं द्रुवादेहजीवस्मशोधनं तृतीयेनातकोशार्धवरांगुर्धनयेजेत् उद्योग्य
 सर्वतन्निपरदेहेशोधनं भयः सर्वसमुद्योग्यस्वाहातोमंत्रमुत्रमं शक्तिसंशोधयेत्तत्रयथाहो धनमाचरेत् उभयोर्न्योससंस्कारं तारिणीवत्
 समाचरेत् शोधनाच्छोधयेच्छक्तिं शुद्धशक्तिं वरांगनां दिव्यवक्त्रवरांगं वतस्मात्संशोधयमाचरेत् महाकालमहामंत्रं जपेदस्योत्तरं शतं प्रसावंसेव
 हस्तेषां कौलिनी बीजमुद्धरेत् परंतुकर्त्तका बीजं महाकालाय वाचरेत् बीजं प्रासादसुशार्धमहोदेवाय तत्परं क्रोधी शोबहिमा रुढं वामेन त्रसविंदुकं
 कालिको ये पदं पश्चात् प्रासादबीजमुद्धरेत् महाकालो महोदेवः सर्वसिद्धिप्रदायकः देवी भगवती वंडी वंडिका वंडा विज्रमा प्रीणानुदक्षिराणाका
 ली स्वाहेति मंत्रमुद्धरेत् अथ ध्यानं प्रकुर्वीत हृद्यं के परमेश्वरी कस्तूरवदनां धोरां मुक्तकेशी वनुर्भुजां वामुंशं दक्षिराणां दिव्यां मराडमालाविभ
 धितां सयः द्विन्नाशिरः स्रग्धवा मोक्षोद्भूतां वुजां अभयवरदेसेव दक्षिराणां द्वौ पाणिना महा मेधप्रभां श्यामां दिग्बरत्रां मुंडभूषितां कं
 गदसक्तमंजलीगलदुधिरचरितां करणीवतंसयत्रारिणशवप्रुग्मभयानकां धोरदंष्ट्रं करालां चपीनोन्नतपयोधरां शवानां करसंधानैः
 कृतकोनीं हसन्मुखीं स्रग्धरां दयगं हृदयधाराविस्फारिताननां धोरदंष्ट्रां महारौद्रां श्मशानालयवासिनीं श्मशानस्थामहारौद्रां
 महाकालो दिगंबरः कपालकर्त्तरी वामे भूलवद्वांगदक्षिणे भुजंगभूषितां गोपिभस्मास्थिमालामंडितः ज्वलत्पावकमध्यस्थो भ
 स्मशय्याव्यवस्थितः विपरीतरतांतत्र कालिको रुदोपरि पेयं स्वाधेयं वसोऽयं च तोहतां च परस्परं एवं ध्यात्वा यजेद्देवीं सर्व

श

१४

सिद्धिप्रभापते सम्प्रधाने प्रकुर्वीत कुलयंत्रे प्रपूजयेत् स्वर्गोत्पत्त्यादिपदेवाश्च वा भुवि मंडले त्रिकोरोपममद्येतु पुनश्चापि
 त्रिकोराके नवकोरांततः पञ्चानममध्ये स्थापयेद्विंशति शक्तिमाघां समालिख्य पुनः शक्तिसमालिखेत् अथ नवकोरां समालिख्य वा
 द्युक्तिं समालिखेत् विभेदयेत् ग्रंथिभेदक्रमेणैव बह्विधित्वा रयेदधः ग्रंथिभेदक्रमेणैव शक्त्या चोर्द्धवापि भेदयेत् ऊर्द्धवहिविभे
 देन वा हावहिविभेदयेत् त्रयं शक्तेर्द्वयं बहुर्दक्षिणां यत्नमुच्यते पीठ्युजाविधानेन पीठं संपूजयेदधः श्रधारादीनि संपूजयेत् नव
 शक्तीं प्रपूजयेत् तत्र श्रवाद्यसारंगीमुपचारैः प्रपूजयेत् ऊंडालिनीं समुत्थाप्य ब्रह्मग्रंथिविभेदयेत् नादमार्गसमानीय संस्थाप्य
 वादशेदले ब्रह्मग्रंथिं ततो भित्वासनं ध्यतेन धारया संकल्प्य हृदये देवीं वासुदेवां समाचरेत् तत्पुत्रामां मध्यमार्गं रात्रीत्वा चैव वि
 लोतनरे सामरस्यात्मिकं भाव्यं ध्यानस्थो जपमाचरेत् तत्र स्यादेविमा वासुश्रावकं विभेदयेत् नासिकामध्यमार्गं रास्यापये
 नासिकोपरि मूलमंत्रं समुच्चार्य संकोध्य कालिकायुद्धं सद्यो हित्व महादेवि यादुकाभ्यां नयानिधे संकल्प्य श्रान्मानादीनि योनिमुद्रां
 दर्शयेत् वायादिमध्यकांतमुपचारं तत्तथोद्देशः संपूज्य दक्षिणां कालीं संगां सावरणायजेत् कालीं कपालिनीं ऊल्लां ऊल्लां
 विरोधिनीं विप्रविभानुसंपूज्य बह्विधौ राके पुनः उग्रोद्ग्रप्रभां दीप्तां त्रिकोरोपमयजेत् पुनः नीलां धनोवलां कां च त्रिकोरोपमय
 जेत्युनः मात्रां मुद्रां सितां चैव तथैवोधः त्रिकोराके सर्वां श्यामां श्रुतिं कुरामुद्रामालोच्य शोभितां तर्जनीयामहस्ते च धारयन्त्यास्मिना
 स्मितां ततो वैमानरः स्थाप्या बालीनारायणीतया माध्वरी वरा मुद्रां कोमारी वा यराजितां धारही वतयेद् दक्षिणीनारसिंहीतये वरं स

शिवः

१८

र्नासामपिदेवीनांवालिस्त्रयायथाक्रमं धूपदीपादिनेवेद्यैः पश्चाद्भुतवलिंहरेत पश्चादन्यादिसंस्कारैर्होमं कुर्याद्यथाविधिः श्रीनाथः प्रा-
 ऋखोभूत्वा प्रत्यक्षशिष्येभ्यस्तनूमुखः वेदसीक्षाक्रमेणैव मंत्रवेधैः शनैः शनैः पश्चाद्ब्रह्मामृतं दद्यात् सर्वतत्त्वादिशोधनं परंतु हस्तिरोकर्त्तुं
 गुरुर्मंत्रं समुच्चरेत् ऋषिद्येदादिकं व्यासशिष्यागेव न्यसेजुरः ऋषिवैभैरवोदेवोपुलिङ्गं दृष्ट्वा हतं देवतादक्षिणाकालीलगावी जंतुकीलकं
 कूर्चं धीजेतु शक्तिः स्याद्विनिर्योगो नयेद्ब्रह्मा वृद्धं गानि प्रविन्य स्पृश्यादिदशाक्षरं परंतु हस्तिरो न धेराकारादिदश न्यसेत् मकारादिभक्त्या
 रातं वामजं धे प्रविन्यसेत् भूलेन व्यापकं कुर्यात्स्वयं देवीमयो भवेत् परंतु हस्तिरोकर्त्तुं स गुरुर्मंत्रं समुच्चरेत् अथ दशधा वापि दत्त्वा मंत्रं समुच्च-
 रेत् हेमधेनुर्गजोवाजी धनं धान्यं तथा पशून् धर्मार्थकाममोक्षाधी गुरुरग्रे समर्पयेत् शक्तिं संतोषयेत् पश्चाद्यथाविधानुसारतः ब्राह्मणान् भो-
 जयेत् तत्र सवासिनि कुमारिकाः भूयसी हस्तिरागं दद्यात् नमस्कृत्य भक्षमापयेत् इति वीररुद्रमणोरुद्देशः पदलः साधनविधिं वक्ष्यामि शं-
 केतं परमाद्भुतं येन विज्ञानमात्रेणैव वरत्वं प्रजायते आदौ संशोधयेद्भूमिपर्वते सरसी तटे स्कलिंगे शुभशान्ते वा निषेधेन चतुःपथे अथ मातु-
 र्देवापि उज्जटे वानदी तटे साधकोक्तं संस्थोऽपि पुरश्चर्यानुकारयेत् सुस्नातवस्त्रसंभूतलोभमेकं जयेद्बुधः नक्तभोजी हविष्याशीरन्नीमासा-
 दिविवर्जितः होमं कुर्यात्प्रयत्नेन पापसंनिवृत्तत्वा स्नातः श्लाघ्यं वरं वरानित्यकर्मणा दिवाभुविः रात्रौ सुदृष्टं प्रजापृज्ज्वीति पंचमं प्राभिधानतः
 अनेनैव प्रकारेण लक्ष्मिमेकं जयेद्बुधः स्वस्वकर्म पुरस्कृत्य कुर्यात्त्रयं दिवाभुविः तत्संख्यं वतया रात्रौ वामदक्षिणयोगतः रात्रौ तां बलपरां स्या-
 दाद्याचार्यवस्थितः लक्ष्मिमेकं प्रज्ज्वीतं सर्वसिद्धीं वरो भवेत् हावभावादिकं कुर्यात् महाचैत्रे नरो भवेत् तेनैव तत्परां कुर्यात् स्नानपा-
 नादिकं सदा अथवा न्यप्रकारेण साधनं कथयामि ते जपस्यानेन संशोध्य खननादिपुण्यतः तन्मध्यं वमहाशंखनिवेशपंचमुंडकं न

मध्ये मरुतेन मखंडांगं सज्जनं उद्धर्तनादिकं कुर्यात्तथोद्विधपूर्वकं परिधाप्य रक्तवस्त्रेणानेनोजनसमीरितं नांरुलादिमुखे दद्यात्
 ललाटे रक्तवर्धनं हृदये विलिखेद्यन्त्रयप्रमध्ये त्रिकोणाकं प्रजापते ललोद्वशस्त्रेणाधिलिखेत्ततः सुद्विधापितया हस्तोपादौ चैव
 तथा कटि रवदिरादीनि काष्ठानि कीलात्पारोपयेत्सुवी रज्जुकाबंधयेत्तत्र दृढबंधेन बंधयेत् घटपत्रेषु वलिं दद्यात्कीले कीले यथ
 कथं माघ मासं तथा मत्स्य यय संविधात्सरा भोदकं तथा संपदुग्धेनोत्सर्गकारयेत् कोधीशं वहिमान् रुढं वा मनैत्रं सविंदुकं
 कर्मवीजं समुद्यम्य श्मशानकालिकेति च सर्ववीजं समुद्यम्य श्मशानो मंत्रमुत्तमं मायावीजं समुद्यम्य श्मशाने भैरवाय व महाका
 लाय देवाय सर्वविधुहरो हरः वलिं गृह्णाद्विधा कुर्यात्कुर्याद्विधुनिवारय विधा दिता नो मंत्रं ह्युक्तो भैरवस्य वलिं हरेत् मया
 वीजं समुद्यम्य सर्वतीरं ततो लिखेत् शुभ्या रुढं नतः कुर्यात्त्रयोदश सविंदुकं श्मशानवासिनो रुद्राः श्मस्थि मास वलिं पि
 याः विधुनिवारयेत्सम्यग्वलिं गृह्णाद्विधा पुनः विधुनिवारय युग्मं वरं चैव प्रयच्छति द्विंशतो मंत्रं ह्युक्तो वलिं रुद्रविधा
 नतः माया लज्जा तथा लक्ष्मीलांगलिजितयं लिखेत् नारायणां तथा सस्मयं नु मधुसूदनः योगिनीभ्यः पदं पश्चात् श्म
 शानवासिनीति च प्रवंडा वंडं नु यं न कर्तृ कर्परधारिणी वलिं गृह्णाय य युग्मं सर्वविधुनिवारय वरं देहि पदं वृया
 द्विंशतो योगिनी वलिः सौंदर्यं हस्मान् रुढं वनुर्दशत्वरान्वितं विंदुनादकलाक्रान्तं वृणालं तुडुं नुकं श्मशानवासि
 नि नूयात्शोरिता श्मस्थिताय च द्विंशतो मंत्रमुद्यम्य भैरवाय वलिं हरेत् पाराली वीजं समुद्यम्य वीजयं चांतकं पुनः

वक्तुं तावदप्येवमेव समुद्धरेत् बलिं गृह्णन् यदंशुया विधुं निवारयेत्तत्र सिद्धिं प्रयच्छेत्तमेव अस्त्रानामंत्र उक्तमः पात्रं
 स्यात्सादनं कुर्यात् आदिरानंदविग्रहः हृदोपरि महोदीरशक्तिवैवशिखोपरि विवस्त्रां मुक्तकेशीं वक्त्रकर्पूरधारिणीं पुच्छा
 ल्यकुलुद्वये राजकुलयेत्र प्रयोजयेत् क्षपदीपादिनैवेद्यैः पंचभूतबलिं हरे यथा शक्तिजपं कुर्यात् मूलमंत्रं समर्थं विपरीतरे
 तानारीमैथुनं वशवोपरि अयुतं वज्रयेत्तत्र सर्वसिद्धिश्चरो भवेत् यदा वेभयभीतो सो भक्षयति वृत्तस्यार्द्रं देहि देहि यदा ब्रूया
 तदा छागबलिं हरेत् बलिदाने विना हिंसा न कर्तव्या कदाचन पुरश्चरणाधीनमंत्रसिद्धिर्भवति निश्चितः न नो होमं प्रवक्ष्यामि वि
 योनि कुंडं त्रिकोणाके अथ वा पिबिताव हो हो मे कुर्यात् प्रयत्नतः लताकुम्भं समुद्धृत्य कुपात्रे वतथा हरेत् नागवत्यादलं शुद्धं लतां कंठे
 व होमयेत् अयुतं वसहस्रं वा शतमथो न रंतया होमयेत् प्रयत्नेन नैलो क्यं वशमानयेत् तस्यैव तस्य तां पातिसारणी शवरा
 हिनी नत्र सिद्धिं वा प्राप्तिं त्रिषु लोकेषु दुर्लभां वा क्वातिर्जायते मंत्री धने वैश्वर्ये भवेत् दत्तात्रेयसमो योगी भोगे वैवपु रंदरः
 वैवस्वतस्य क्रोधस्य सत्तेनुपादुनंदनं ह्रीं श्रुं दस सस्यागी मंत्रं कुम्भं पुनंदनः प्रसक्तमंजनीस्य पुर्वलेखं वरणी प्रियः अस्पृक्षानमा
 त्रेणाशुर्वसिद्धिर्भवेद्भुवं विभज्य त्रिधा मंत्रं होमं कुर्यात् प्रयत्नतः मांसतिलरक्तकेशादधिभक्तं वपायसं जुहुयाच्च त्रिमधुक्तं
 नैलो क्यं वशमानयेत् परं वतर्प्य रां कुर्यात् सलस्य मधुमेतवं रक्तधारां तस्यामज्जां तेनैव तर्पयेत् सधीः तर्प्य रां तेन महामंत्रं कुर्यात्
 रीष्टं जनं भुभं अवाहनादिकं कुर्यात् मधुपर्कं राष्ट्रं जयेत् कुर्यात् कुलप्रच्छास्य उपवारे राष्ट्रं जयेत् तर्पयेत् महाकाली रक्तधारां

कुलोपरि ह्यवमाजीररक्तं नरमेवमादिष्यं तद्विषयः प्रयत्नेन देवीलोकं सगच्छति कविता जायते तस्य बृहस्पतिरिवापरः देववन्मा
 नवो भूत्वा भुक्तिं मुक्तिं विंदति न कर्मपापपुराणानि जीवन्मुक्तो भवेन्नरः भक्ता ज्यैवत धामां संस्थिरक्तं सेशं करं हस्तपुष्पसमन्वा
 तं रक्तेनैव विशेषतः महाकालाये देवाय दद्याच्च प्रपमादुति पुष्पितायाः कलागारसं दृष्ट्वा श्रुतं जपेत् गुरुद्विरभेदेन जप्त्वा सा
 युज्यमाप्नुयात् अशक्तो यो स्वमार्गे न वेत्ति स वतुष्टयं हविष्याशीदिवाभु मुक्तकेशो दिगंबरः रक्तपुष्पस्य होमेन मंत्रसिद्धिं
 लभेन्नरः नग्नां वरलतां यश्च न लक्ष्म मेकं जपेदुधः श्रुनर्धकविता वारागी गद्यपद्यमयी भवेत् शमशाने वत प्यारोप्य पर्वते वा वतु
 व्यये संसृज्य विधिवन्मन्त्री संहरी व वरांगनाः भगैर्लिंगं नु संस्पृश्य लक्ष्म मेकं तु साधकः जप्त्वा वमहती प्रज्ञा कवीनाम प्रज्ञा भवेत्
 अथ वा विजने स्थाने कुलावारक मेरा वा खनिहू भगवो मेकं तु श्रुतं प्रजपेन्नरः शुभ्रतं वेदशास्त्राणां वह्नी मन्त्री वरा न्यथा
 भगव्य शरजये मन्त्री श्रुतं जपेत् संसृज्य मसया यो वपावाभ्यां वा यश्चित्तं विधीयते लताभ्यां वरुकी तं श्रुतं वमयेन्नरः राजा नो वशमाया
 तिनगरं नगरांगनाः लताभ्यं जे जपे मन्त्री महापातक मुक्तये लताभावे च वामन्त्री ऊसाय्ये स्तोत्रपुलतः स्वदस्ते गृह्य सं जप्य सर्वसिद्धौ वरा
 भवेत् साधकः श्रुतं जपेत् सा संकुर्यात्समाहितः शक्त्या गे ग सं यो जपेत् सा संकुर्यात्सिद्धौ वराः तन्मयं वमयेत् सर्वं न पदोमादित प्यरां तासां नि
 शनकर्तव्या पुष्पे रत्नापि वता इयेत् कोटिल्य मीपुये वा क्यं भसभो जपेदिव धनं सर्वं धान वरु कर्तव्यं सिद्धौ धनं जायते श्रियः स्रष्टि त्रिय स्थिति सि
 यः संहारकारिणी श्रुतं एव त्रिपो देवीनां यथा सिद्धि जायते महावेन कमेरौ बलत पुष्पपुष्पलतः लतातो यं जपे मन्त्री सेवक लता भवेत्
 महासी नक्रमलता लज्जा मिस्त्री लियत्रकं शमशाने वै वसं सृज्य स हस्तसाधको नमः तदा राज्यमवाप्नोति भयभीतो न जायते स्वर्गो

नंदसंहर शिवत्वा भुवनेश्वरीमहाविद्यादेवराजेनेवेपुरा आराधितासविद्येयं वज्रेतानाममोहिता एकक्षरीबीजहीनावाम्भवेनोच्चलाय काराजारव्य
 विद्याजासिद्धासापुष्यधन्वना शजेराजनिनापूर्वंभुवनेशपावतिविदिता ऊमारीयासविद्येयं त्वया सत्पावतीयुता केवलं शिवरूपे
 राशक्तिरूपेराकेवलं मयापुतिविदिताविद्यातारो वंद्यस्वरूपिणी भैरवीनु महाविद्यामहासंपत्पदाधिनी धि नमस्तासरा मांसा
 प्रिवारक्तस्व रूपिणी धूमावतीमहाविद्यामारस्तोद्याटनेरता वगलावश्यत्वंभादिना नागुरासमन्विता मातं गीतुमहाविद्या
 त्रेलोचपवशकारिणी कमलात्रिविधाप्रोक्ता एकाक्षरन्यास्यिता केवलानुमहासंपदाधिनी सरवमोक्षदा इति मुंडमा प्रथमः पटलः देव्युवाच
 क्षमालानुकथितायानतो न प्रकाशिता अक्षमालेति किं नाम फलं वा किं वदस्व मे इव उवाच अक्षमालानुदेवेशिका म्यभेदादनेकधा भवति भू
 तानुत्पेदे विस्तारो व्यतेमया अनुलोमविलोमस्पर्शप्रयावर्गमालया आदिना तदादिता तत्र मेरापरमेवरी सुकारं मे संपन्नं लंघ
 येत्कदाचन मेनुहीनावयामालामेकलंघ्यावया भवेत् अक्षमालाप्रकाशाव सामालानिः फला भवेत् विनिर्गतिविशतं त्वामावृत्तनाडिग
 नायरा तया संग्रथिता ज्ञेया सर्वकर्मफलप्रदा अष्टोत्तरशतजपादाहो लीवसमाशरेत् अष्टवरीं हृदयं गुताद्विही वं प्ररूपयत् वर्गा
 रागमधमं वादिकाम्यभेदक्रमेणानु अक्षरवदनययश इत्येवं वाष्टवर्गनः स्फटिकेर्मोक्षदा मालापद्मासौर्वहपुत्रदा जीवपुत्रैस्तनूना
 पाषाणैः सर्वभोगदा शुभद्रुस्फटिकमालानुमहासंपत्पदाधिने श्मशानवन्नुरैः काष्ठैर्मालाधूमावतीविधौ त्रांगुल्यस्थिभि
 र्मीलाग्रथिता सर्वभेदनः सर्वसिद्धिप्रदामोक्षदाधिनी वरवरीणिनी नाड्यासंग्रथनं वा चरत्तेन वा ससापिवा सदा गोप्या प्रयत्नेन
 मातुश्च नारदीय्ये पंचधा कथिता मालासर्वसिद्धिफलप्रदा मोक्षिकेग्रथिता मालासर्वैश्वर्यफलप्रदा मशिरत्नप्रवालेभवे

शिव

मंरजतसंभवा मालाकार्यकुशाग्रुष्यासर्वसौख्यफलप्रदा नाडीमिग्रिथितामालामहासिद्धिप्रदाप्रिये त्रिंशत्तैश्चर्यफलदापंचविंशतुमोक्षदा चतुर्द
 शमयीमोक्षदाविनी - - - - - दशपंचात्मिकादेवीमारुतोवाटनेस्थिता स्तभनेमोहनेवश्येतिरोधानेजनोममोः पादुकासिद्धि
 संमेवशतसंख्यापूर्वकीर्तिताः श्रवणतरुशतंक्रुपादपवासर्वकामदा नयनित्यंकरेज्ज्योत्स्नतुक्ताम्ममवोधनात् काम्यमपिकरेज्ज
 ध्योन्मलाभवेद्विषयेवदे श्रुतांगुलिजसंक्रुपासंगुलांगुलिभिर्जयेत् श्रुगुणेनकिताकर्मकृतंतदकलभवेत् श्रुतामिकाद्वयपव
 कनिष्ठादिक्रमेरात्तर्जनीमूलपर्यंतंकरमालाः पूर्वकीर्तिताः मेरुंमेरुंप्रदक्षिरागीकुर्वन्नामामूलपर्यंतः मेरुलंघनदोषा
 तदन्वयानयतेफलं श्रारभ्यानामिकासूलाश्चाक्षरायक्रमेरात्तु मध्यमासूतपर्यंतंजयेदकलपर्वत्त मध्यमान्तवाया
 साश्रुनामामूलमेवच श्रुतामामध्यपर्वत्रिमेरुंरुत्वा नलंघयेत् तर्जन्यग्रेतेषामध्येवोभयपेन्नवमानेवः चत्वारितस्यन
 शंपतिश्चायुर्विधायशोवलं श्रुगुलीर्नविपुंजेतकिंविस्तंकोरुयेतलं श्रुयातोययनंवलंमालानंतत्त्वबोधनं पञ्चाविधायम
 तपाभुशुचिः सर्वमुपोषितः विजनेग्रययमौनीस्वयमालाचसाधकः क्षमनित्यक्रियः शुद्धः शुद्धोत्सवमंत्रादित यथाकालय
 आलाभमस्यानीयप्रयत्नतः अन्योन्यसमन्वयसिद्धान्तिस्यल्लक्षणाभिच कीटकादिभिरदुष्टानितस्तीरानिनवाभिचै ग
 वेस्तपंचमिरत्नानिप्रधाल्यपश्यत्कुर्यात् ततोदिजेद्रुपराभास्त्रीनिर्मितंयुधिर्वर्जितं त्रिगुरात्रिगुरास्त्वपहस्तत्रमयाधि
 वा श्लक्ष्णारक्तं तथा कृष्णं शान्तिवशमाभिचारिके श्रवणचक्रनवकेः पञ्चाकारेरास्यापिते स्त्रुंमरातीश्रुगंधाभशालितायंतीति

भिद्येत् शमशानवारितावाधिपीठप्रहालितेन वधुद्वेदकेन रत्नेन कस्तूरी कुंकुमेन वनारंशांतिं मातृकां वस्तुनैवैवमसिद्धय
 विन्यस्य पूजयेद्भुजेर्जुयायेव शक्तिः होमकर्मराय शक्तश्चेद्दिगुरां जयमाचरेत् मशिमेकैकमादायत्तुं संपातयेत्सखीः भुवे
 मुखेन संयोज्य पुच्छे पुच्छेनियोजयेत् गुच्छे सदृशी कापीयवासवी कृतिर्भवेत् तत्सजातीयमेकमेतत्वेनागतो न्यसत् एकेकम्
 सिमध्वेन ब्रह्मग्रीधे प्रकल्पयेत् जयमालाविधायेत्यंततः संस्कारमाचरेत् छालयेत्पंगव्येन सघोजातेन तज्जलेः रंद्नागुरुकं धधे
 रैर्कैमदेवेन धर्षयेत् ० धूपयेनामधोरेणातप्या नगुरुवेलावे ० मंत्रयेत्पंगव्येनैव प्रत्येकं तु शतं शतं ईशानेति ॥ पुतावाधोमहामंत्रः सदा
 शिव इति क्रमात् मेरुस्तपंगमेनैव ततो मंत्रेण मंत्रयेत् संकल्पयेत्पुच्छो मालास्त्रे प्राणास्त्रे त्र्यम्बापयेत् मूलमंत्रेण देवेशि संकल्प्य भक्तिभा
 वतः गुह्यं संकल्प्य तद्गुह्यं गुह्यायादधुमासिकां श्रुत्वा विन्यस्य शोदेनां गुरोरधि न दर्शयेत् उक्तो मुक्तो तथो ह्येषो मध्यमायां जपेत्सखीः श्रु
 गुह्यानामिकाभ्यां न जपेत् उत्तरकर्मणि नर्मन्यं गुह्यं योगेन मारतां वाटने जपेत् कनिष्ठगुह्यं योगेन जपेत् मारतां कर्मणि नपांतकाले
 तां मालां पूजयित्वा गुणोपयेत् जपकाले गुणोपय्या जपमालां तस्मात्पुष्पा गुह्यं प्रकोशयेद्दिग्भुजं मंत्रं कदाचित् श्रुत्वा मालां रविधां वनक
 दाधिप्रकाशयेत् भूतराक्षसवेतालाः सिद्धराक्षसरासाः हरंति प्रकटयेत्स्मात्तस्माद्गुह्यां समाचरेत् श्रीरोस्तुत्रेण तत्संयुधधित्वं शतं
 जपेत् प्रमादन्वतिनाहता छतमद्योतरं जपेत् तावन्निविद्धं संत्यजेत् छालयित्वा यथोचितं जपमालां मयादेवैकधितानुवि
 ५८ भा सदा गोप्या प्रयत्नेन यदित्थं मनवत्तभा इति मुं० द्वितीयः पङ्क्तः स्थानासने देवदेव कथयान हस्तैः यदा वयो विलं

वेन सर्वमेकस्मिन्निद्राः नदीतीरे विल्वमले श्मशाने भुवने श्मनि महालिङ्गे पर्वते वा पत्रवास्या न्मनो लयः स्थानं ते कथितं देवि श्मशानं क
प्यते भुना व्याधाजिनं सर्वसिद्धौ शानसिद्धौ मगाजिनं वस्त्रासनं रोगहरं वेदं प्रीतिवर्द्धनं कोशे यं गृहि दं प्रोक्तं क्व वलं सर्वसि
द्धिदं भुक्तं वा यदि वा क्लृप्तं विशेषाद्रक्तं क्व वलं मदुकं वलं मानीयस्य ग्रामे पतिनं हियत् अनुष्ठाप्य दितं वापि मृतं वा नार
मासनं गर्भं पुनरुत्पन्नं वापि नारीणां योनिर्जन्तुं सर्वसिद्धिपदं देवि सर्वभोगसमृद्धिदं त्वं वा योवनं स्थानां कुर्या
द्दीप्तो रतासनं श्मशानकाष्ठधटितं पीठं वा यस्तदाहारा नदीधिनो विशेषात्तु गृहे साराजिने गृही नदासीनवदासी
नं स्नानकवृत्तसारिणा कुशाजिनपरेणाद्यं चतुरस्रं समंततः एकहस्तं दिहत्तु वा चतुरस्रं गुलमुद्धृतं विश्वदेव श्मशाने क
र्वात्संस्कारं श्मशानं तथा पद्मासनं भोगकरं योगदं कोर्ममासनं पद्मासनमिदं शाहु सर्वेष्वफलप्रदं एकवीरासनं दे
वि सर्वसिद्धिपदं नराणां उर्ध्वपादो स्थिते देवि विरोधपारिमर्दिनं सर्वासनानां श्रेष्ठं हि देवैरपि सुदुष्करं पद्मासने
रुदेवैरपि पातालगृहस्थं स्थितः तत्रो यो राव वेदेवो धनवास्तुतवान् भवेत् पीठनां देवि सर्वेषां चतुर्द्वीपीषु
ममं आलं धरं महापीठं तथा पूरणां वलं महत् उडिया महादेविका मन्त्रपंत्या महत् शते जालंधरसौ यत्रेतायां
सुतां पर्वतः उडियानं दापरे तु कामरूपकलौ पुगे महाफलप्रदं लोके तस्मिन्निद्रांति सिद्धिदं महत् पंचाशत्पीठमध्वे तु काम

रूपं महत्फलं जपः पूजावल्लिख्ये देवित्वात् भवेत् वृद्धा कथ्यते देविकं तस्य गुणवर्णनं योनिरूपेण यत्रास्ते किंतस्य गुणवर्णनं १०००००
 देवतासंज्ञां वल्लिख्ये देवित्वात् भवेत् वृद्धा कथ्यते देविकं तस्य गुणवर्णनं योनिरूपेण यत्रास्ते किंतस्य गुणवर्णनं १०००००
 गरो हेतुस्थिराभवसांशतं दृष्टिरीरुण्डं चान्नपायसं शर्कराचिंतं पायसं भौद्रमांसं चरिकेसरमोदकं शशकं मेधखंडं वसादकं सहशर्करं रंभा
 फलं लडूकं च भर्जितान्नं गुपिष्टकं शारां मात्स्यं यथादीनं शकलं विकटं तथा मकरं च निशां दद्यान्मांसं माहिषमेव च पक्षिमांसं वराहोद्दि
 भं नानासमुद्रं कलदागं महासां गेधिका हरिणी तथा भलेन मात्स्यमांसं च गोधिका मांसमेव च नाना ज्वंजन दुग्धं निव्यं
 जनानि मकरनिव इव दग्धं धनेनाक्तं निशायां दिवसेषु वा वलिं दद्यादिशेषेण कलपयेत् भोदिने द्वागे दत्ते भवेद्वाग्मी मत्स्ये
 दत्ते कविर्भवेत् माहिषे धनसिद्धिस्तथा भोगफलं भवेत् पक्षिदत्ते महर्द्धिस्तथा दिष्टसिद्धिरनुत्तमा ललाटहस्तद्वयस
 शक्तिमध्यदेवताः स्वदेहाकुधिरे दत्ते रूढे हवा परा वांशावलिदानेन महासिद्धिप्राप्तिरिति सारादानेन देवशिमाहा

५२५

शि
२३